

MAGYARI

HUNGARIA
Tp.

T. „Dunaposta“

BUDAPEST
Postafiók 151.

Igazgató és felelőszerkesztő:
dr Paál Árpád

Laptulajdonos: **SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R-T.**
Törvényezéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr Gyárfás Elemér**

Az angol minisztertanács állásfoglalása az orosz-német meg- nemtámadási szerződés ügyében

Összehívják a parlamentet. Anglia tovább is kész Lengyelország háborus megsegítésére, de a német-lengyel viszony békés rendezésére is kész közreműködni. Franciaországban az államtanács fog dönteni. A nyugati hatalmak ellentámadása a német-orosz egyezmény jelentőségének lefokozására

Londonból jelentik: A minisztertanács keddi rendkívüli ülése a déli óráktól kezdve délutánig három és félóra hoztat tartott s szerdán reggel folytatni fogják. A keddi ülésről jelentést adtak ki, mely a következőket foglalja magában:

— A minisztertanács teljes egészében vizsgálat alá vette és megvitatta a nemzetközi helyzetet. A Németországban folyó katonai mozdulatokról szóló értesüléseken kívül tudomásul vette a német-orosz megnemtámadási szerződés köztetéséről szóló jelentést. Ez utóbbival kapcsolatban a minisztertanács megállapította, hogy az esemény semmiképpen nem érinti Angliának Lengyelországgal szemben vállalt kötelezettségét, amit föltétlenül teljesíteni fog. A kormány intézkedett a parlament összehívása iránt, hogy felhatalmazást kapjon olyan szükségrendeletek kibocsátására, melyek a hadsereg, haditengerészet és légi haderő mozgósítását lehetővé teszik. Bár az angol kormány ezeket a szükséges intézkedéseket előkészíteni jónak látja, mégis megállapítja, hogy a Németország és Lengyelország közötti nézetel-

térésben nincs olyan kérdés, melynek megoldása erőszakot követelne. Az angol kormány fenntartja elnökének azt az álláspontját, hogy minden nemzetközi vitakérdés tárgyalások útján megoldható. Az angol kormány kész közreműködni a bízalom helyreállításában, de „ha mások továbbra is kitalálnak az erőszak mellett“, Anglia a végsőkig ellenáll.

A francia minisztertanácsról nem adtak ki jelentést. Csütörtökre összehívták az államtanácsot.

Párizsból jelentik: A francia kormány tagjai kedden délután *Daladier* miniszterelnök elnöklésével megbeszéltek a nemzetközi helyzetet, különösen pedig azt a jelentést, amelyet a moszkvai francia nagykövet küldött. A minisztertanács hozzájárult azokhoz az intézkedésekhez, amelyeket azonnal közölnek a külföldi francia követekkel.

A minisztertanács után *Daladier* miniszterelnök hosszasan elbeszélgetett *Gamelin* vezérkari főnökkel. Csütörtök reggel Párizsban államtanácsot tartanak.

Nagy érdeklődés a nyugati közvéleményben az angol és francia kormány állásfoglalásai iránt. Összeül az angol munkáspárt országos tanácsa. — Lázás diplomáciai forgalom Moszkvában és Rómában

Londonból jelentik: Az angol és a francia kormány keddi tanácskozásait és a minisztertanács hozott határozatokat élénk érdeklődéssel várta a nyugati közvélemény. A szerda reggeli londoni lapok első helyen közlik a kiadott hivatalos közleményt. A lapok oldalas cikkeiben kiemelik, hogy a parlamentet csütörtökre összehívták az úgynevezett válságtörvények kiadására. Az angol sajtó hangoztatja, hogy Anglia kitart Lengyelországnak adott szavatossága mellett. Hozzáteszik, hogy Franciaország is teljes mértékben eleget tesz Lengyelország irányában vállalt kötelezettségének.

György király, aki a Balmoral-kastélyban tölti nyári pihenőjét, a nemzetközi helyzetre való tekintettel csütörtökön visszatér Londonba.

Az angol munkáspárt országos tanácsa

szerdára rendkívüli ülést hívott össze. Az értekezleten állást foglalnak a jelenlegi nemzetközi helyzet tekintetében.

Moszkvában kedden este *Molotov* külügyi népbiztosnál megjelent a francia nagykövet. Az erről szóló jelentés hozzátézi, hogy *Seeds* angol nagykövet gyengélkedése miatt nem kísérhette el francia kartársát. A moszkvai francia nagykövetet egyébként kedden meglátogatta a lengyel nagykövet, az angol nagykövet pedig a török nagykövet kereste fel.

Általában az európai fővárosokban is élénk diplomáciai tanácskozások folynak. Rómában kedden este fölkereste *Ciano* külügyminisztert az amerikai, a japán és az angol nagykövet. Az angol nagykövettel az olasz külügyminiszter közel félórás megbeszélést folytatott. Fölkereste *Ciano* kedden este a szovjet ügyvivő is. *Bon-*

net francia külügyminiszter kedden délelőtt és délután az angol ügyvivővel és a lengyel nagykövettel tárgyalt. Másik párizsi jelentés hozzátézi, hogy a francia külügyminiszter a késő délutáni órákban újból fogadta a két diplomátát. Felkereste Bonnet külügyminisztert kedden délelőtt a román nagykövet is.

A francia képviselőház külügyi bizottságát péntekre egybehívták. Párizsi politikai körökben hangoztatják, hogy nem tervezik a képviselőház összehívását és az elterjedt hírekkel ellentétben *Daladier* miniszterelnök nem mond rádióbeszédet.

Az angol ellenzék kormányválságot akar felidézni.

Londonból jelentik: Angol ellenzéki körökben kedden este olyan hírek terjedtek el, hogy az angol kormány átalakítása és esetleg *Chamberlain* lemondása küszöbön áll. Késztelen, — mondják, — hogy a bekövetkezett események felborították *Chamberlain* számításait és a miniszterelnöknek le kell vonni a szükséges konzekvenciákat.

Az ellenzék körében az a felfogás alakult ki, hogy egy *Churchil-Eden-Duff Cooper-Atlee* kormány gyors megalakulása még jobb belátásra bírhatja az oroszokat és esetleg megakadályozhatja a német-orosz egyezmény megkötését. Szerdán, azaz ma *Chamberlain* ismételt kihallgatáson fogja fogadni Greenwoodot és tanácskozni fog vele a parlament ülésének lefolyásáról. A kormány szeretné elkerülni azt, hogy a parlament nyílt ülésén bírálják külpolitikáját, mert a nemzetközi feszültség mai állása mellett ennek súlyos következményei lennének. A válságos órákban kifelé Anglia egységét kell bizonyítani s éppen azért mindenáron el kell kerülni a parlamenti viharokat.

Az ellenzék viszont csak akkor hajlandó a kormány kérését teljesíteni, ha előzetesen létrejön a megállapodás a kormány kiegészítéséről, illetve átalakításáról.

Londonból jelentik: Mint ismeretes, *Winston Churchill* a francia vezérkar meghívására Franciaországba utazott, ahol a *Maginot-vonalat* látogatja végig. A legújabb nemzetközi események hatása alatt *Churchill* elhatározta, hogy félbeszakítja franciaországi tartózkodását és haladéktalanul Londonba indul. Érkezését szerda délre várják. Londonban úgy tudják, hogy az angol belpolitikai helyzet kialakulásában *Churchillra* döntő szerep vár és most már semmi kétség sem lehet az iránt, hogy belép a kormányba. Ha csütörtök délutánig *Chamberlain* és *Churchill* között nem jön létre megállapodás, akkor *Churchill* a parlament ülésén a kormány azonnali távozását fogja követelni. Érdekes, hogy *Eden* volt külügyminiszter e pillanatban katonai szolgálatot teljesít s így nem vehet részt a parlament ülésén. Nem lehetetlen azonban, hogy a volt külügyminiszter szabadságot kér és egy napra Londonba utazik.

A francia legfőbb haditanács késő estig ülésezett.

Párizsból jelentik: A francia legfőbb haditanács kedden a késő esti órákig tárgyalt. A haditanács széleskörű intézkedéseket tett a honvédelem érdekében. Az intézkedéseket csütörtökön teszik közzé. Nagy katonai rendelkezéseket is hajtanak végre anélkül, hogy a parlament felhatalmazását bevárnák.

(Tudóstásunk folytatása a harmadik oldalon.)

Hitler személyi fotografusának érdekes jellemzése a Vezérről

„Hitler rendkívül szívélyes és alkalmazkodó, jól lehet fényképezni“

Budapestről jelentik: A véletlen hozott össze De Laforgue úrral. Német filmesekkel került Budapestre, a filmekkel szerepel együtt, de mindig a maga külön útját járja. Németországban rendkívüli csengése van nevének és egész kiváltságos társadalmi, sőt bizonyos mértékig politikai helyzete. Leo De Laforgue kultúrfilmkészítő. Hitler, a német birodalom vezére, őt nevezte ki állandó személyi fotografusává.

Középmagas termetű, izmos, barna fiatalember, a híres operatőr. Kis filmmasínját örökösön hóna alatt hordja.

— Igaz az, — kérdezzük tőle, — hogy a világon ön az egyedüli, aki Hitlert húsz méter távolságon belül fotografálhatja?

— Ez így nem áll, — feleli, — Az én kizárólagos jogom a vezérrel szemben csak a filmzésre vonatkozik. A „strandfotókat“ ugyanis a müncheni Hoffmann készíti, ez a régi joga tulajdonképpen jutalom. Ő volt az, aki Hitlert az üldözések korában hosszú időn át rejtegette.

— Az egykori szegény fényképész Hitler hálijának köszönheti, hogy már többszörös milliomos.

— Az álló felvételekkel szemben azonban én vagyok az egyedüli, aki filmet készíthet Hitlerről. Nagyobb felvételeim közül külföldre talán csak az 1936. évi olimpiász képe került el. Leni Riefenstahl az operatőrök seregével dolgozott. Nekem kizárólagos feladatomban a vezér szolgálata volt. Párhelyben helyezkedtem el, hogy különböző megnyilatkozásait fényképezem.

— Nehéz ez a munka?

— Technikailag természetesen semmivel se súlyosabb, mint bármi más. Egyenruhában, külön jelszalaggal ellátva dolgozom. Teljes mozgási szabadságom van és így alkalmam nyílik a jó beállításokra. Azonban annak ellenére, hogy már régen hozzátartozom a vezér személyes kíséretéhez, mégis van ennek a munkának bizonyos nehézsége: a lelki koncentráció. Roppanó figyelmet, mindenre kiterjedő pontosságot követel a munkám. Nem elég az eseményekre tekintettel lennem, hanem állandóan figyelmem kell a vezérről is, hogy a különböző helyzetek milyen benyomást gyakorolnak rá.

Ezeknek a reakcióknak lelki és fénytani értékei az irányadók ugyanis számomra.

— Mik voltak Hitlerrel kapcsolatban a legnagyobb élményei?

— Feltétlenül az a kézfogás, amellyel legelső jelentkezésemkor tüntetett ki. Emlékezetes utunk volt az olaszországi találkozás a Duceval. A káprázatos fényt és pompát nagyszerű felvételekben sikerült megörökítenem. Felejtetetlen az osztrák Anschluss története is. Nagyon sokat dolgoztam itt, már Linznél meg-

Merényletet követtek el a nevadai expressz ellen

Egy szemtanu elmondja a katasztrófa részleteit

Santiagoból jelentik: Hirt adtunk arról a vasuti szerencsétlenségről, amely az amerikai Nevada államban történt és amelynek 30 halott és száz sebesült áldozata van. Az Exchange Telegraph a szerencsétlenséggel kapcsolatban azt a biztos értesülést közli, hogy a katasztrófát merénylet idézte elő. A rendőrség széleskörű nyomozása eddig hat letartóztatást eredményezett. A letartóztatottak között van az úgynevezett „fülnélküli ember“ is, aki a szemtanuk vallomása szerint a szerencsétlenség színhelyének közelében tartózkodott. Ennek ellenére ez a letartóztatott alibit igazolt.

A Souther-Pacific vasúttársaság jelentése szerint a szerencsétlenség áldozatául esett luxusvonat két hálókocsiból, egy étkezőkocsiból, egy irodavagonból, egy olvasóteremből, egy hölgyszalonból, egy órvagonból és egy bárvagonból állott. A szerelvény értéke összesen kétfélmillió dollárt tett ki. A szerencsétlenség borzalmas következményei főleg annak köszönhetőek, hogy a katasztrófa teljesen elhagyott vidéken történt, úgyhogy a segítség csak néhány óra múlva érkezett meg.

A szörnyű vasuti katasztrófáról egy szemtanu a következőket meséli:

— Az összeütközés utáni pillanatban halálos csend uralkodott. Rémülten meredtünk a hirtelen beállott áthatolhatatlan sötétségbe. A mi vagonunk fennakadt egy széles sziklán, míg az utánunk kö-

* Agy- és szívérelmeszesedésben szenvedőknek reggel felkeléskor egy fél pohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet kielégítő anyagcserét hoz létre. Kérdezze meg orvosát.

kezdődött a munka és estig meg sem álltunk.

— Résztvettem a protektorátus kiterjesztésénél, nagyon jó felvételeket csináltam Memellel kapcsolatban. Ezek az utakon a legkülönbözőbb helyzetekben és helyről filmeztem a vezérről. Dolgoztam a vezér kocsijáról, haladtam oldalt és előtte kocsin. Háztetőről, erkélyről és minden elképzelhető alkalmatossággal igénybevételeivel készülnek ilyenkor a felvételek.

— Fárasztó-e a vezér mellett dolgozni?

— Csöppet sem. Hitler rendkívül szívélyes és alkalmazkodó. Jól lehet fényképezni — de csak egyszer. Nála nincs ismétlés. Különböző a történelmi pillanatok, magát a vágató életet megismételni nem lehet.

vetkező három vagon pokoli dübörgéssel egy hatvan méter mélyen fekvő feneketlen tóba zuhant. Hosszu idő után hallottuk meg a segélyvonalak közeledő robogását. Ezt megelőzőleg óriási vihar kerekedett. Záporeső áztatta a roncokat és a vilámlók fényénél borzalmas kép tárult a szemlélő elé.

Legborzalmasabb képet azonban az első három vagon nyújtotta. Az orvosokkal együtt azon fáradoztunk, hogy megmentjük a vagon falai közé szorult utasokat. Nem tudtunk célhoz érni, mert a vagonok acélból készültek, amely kizárta azt, hogy legalább tűz útján vágjunk nyílást rajtuk. Tíz négy órai emberföltötti munka után sikerült megmenteni a vagonokba zárt utasokat, akiket eszméletlenül emeltünk ki. Soha nem fogjuk elfelejteni a vérrel borított ájult emberek nyújtotta látványt. Legsúlyosabb sérüléseket a betört ablaküvegek okozták, amelyek behatoltak az utasok testébe, szörnyű sebeket okozva.

A nagyváradai mozgóképszínházak műsora:

CORSÓ: HÓDÍTÓ FÉRFEL

DORIAN: ÖRVÉNY.

APOLLÓ: SZINIISKOLA.

Tragikus tüszentés

Irtó: Csehov A. P.

Egy szép este, Iván Dimitrics, a nem kevésbé szépséges számtiszt boldogan terpeszkedett az ajándékba kapott potyajeggyel a szőlő második sorban s kopott látszóvén át meglegedetten nézte a Kornevillei harangok második felvonását. Tökéletesen boldognak és meglegedettnek érezte magát. De egyszerre... Regényekben gyakran előfordul ez a „de egyszerre.“ S az írónak igazuk van: az élet tele van váratlan eseményekkel. Tehát: de egyszerre csak arca megrándult, eltorzult, szeméi kitágultak s előrehajolva, hatalmas tüszentett. Tüszenteni nem szegyen, megcsik akárkivel. Tüszentenek a paraszok, a rendőrfőnökök, sőt olykor a titkos tanácsosok is! Iván Dimitrics is, mintha semmi sem történt volna, előszedte a zsebkendőjét s csak aztán pillantott körül, nem zavart e meg valakit? Hanem ekkor aztán zavarba jött. Előtte, az első sorban egy kis öreg gondosan törülgette fehér kesztyűjével a fejéből. S Iván Dimitrics rémülten ismerte fel benne a közlekedési miniszterium államtitkárát.

— Rétüszentettem! — ötlött eszébe. — Igaz, nem közvetlen feljebbvalóm, de mégis kellemetlen. Bocsiátot kell tőle kérnem.

S előrehajolva, halkán az öreg úr fülébe sugta: — Bocsiáson meg, kegyelmes uram. Igazán véletlenül...

— Kérem, kérem...

— Igazán nem készakarva történt...

— Tessék csendben maradni...

Iván Dimitrics zavarba jött s gépiesen mosolygva nézett a színpadra. De az előbbi isteni érzésnek nyoma se maradt. Ellenkezőleg: nyugtalanúságot érzett. A szünetben odasomfordált az államtitkárhoz és zavartan motyogta:

— Kegyelmes uram, méltóztassék megbocsátani, hogy letüszentettem. De igazán véletlenül...

— Hagyjuk már, kérem. Én már az egészről megfeledkeztem, ön meg még mindig ezen rágódik. — mondta kissé türelmetlenül az államtitkár.

— Igen, elfelejtette, — gondolta Iván Dimitrics, gyakorlati néve az államtitkár után. Még a szeme se áll jól. Szóba se áll velem. Pedig meg kell magyaráznom, hogy nem készakarva történt, hogy ez a természet törvénye, mert különben azt hiszti, hogy le akartam köpni.

Ottthon mindent elmondott a feleségének, de az asszony — neki úgy tetszett — felvállról vette a történeteket.

— Mindenesetre menj el hozzá és magyarázkodj ki, nekogy azt higgye, hogy nem tudod az illetet.

— Persze. Mikor bocsánatot kértem, olyan furcsa választ adott... ámbár a hely se volt alkalmas...

Iván Dimitrics a következő nap díszbe vágta magát, megborgózkodott s elment az államtitkárhoz. Az előszoba tele volt felekkel s már javában folyt a kihallgatás. Végre órá is sor került:

— Talán kegyeskedik emlékezni, kegyelmes uram — mormolta Iván Dimitrics —, tegnap a színházban véletlenül rétüszentettem kegyelmességedre. Azért bántózkodtam...

— Ugyan kérem, igazán kár... Hagyjuk az egészet. Mit óhajt? — fordult az államtitkár a következő kérvényezőhöz.

— Még csak szóba se áll velem! — gondolta Iván Dimitrics ciszpadva. — Nyilván haragszik. Ezt nem szabad hagynom. Meg kell magyaráznom...

Mikor a fogadás véget ért s az államtitkár szóba jött felé indult, Iván Dimitrics újra elébe állt.

— Kegyelmes uram! Mély tisztelettel bántózkodom zavarom. Ószinte sajnálatomat akarom kifejezni... Méltóztassék elbinni, nem szándékosság volt...

Az államtitkár kétségbeesett arccal csapta össze kezét.

— Maga, úgylátszik tréfát üz velem, — mondta s bevágta maga után az ajtót.

— Én üzök tréfát! Nem rossz, — morfondírozott Iván Dimitrics. — Hol itt a tréfa? No, várhatja amíg én megegyszer bocsánatot kérek tőle... levélben. De engem nem lát többet. Szavamra.

Másnap újra ott volt a kihallgatáson.

— Tegnap már volt szerencsém zavarom kegyelmes uram, — motyogta zavartan, mikor az államtitkár megállt előtte. — Távól áll tőlem minden tréfa... sajnos tüszentettem és véletlenül kegyelmességedre tüszentettem. De eszembe sincs tréfát üzni. Hol maradván akkor a felsőbbégség iránti tisztelet, kegyelmes uram, ha én...

— Takarodjék! — bömbölte képéből kikelve az államtitkár.

— Hogy méltóztatik... — lehelte a rémület-től alétlan Iván Dimitrics.

— Ki innen! — üvöltötte az államtitkár toporzékolva.

Iván Dimitrics úgy érezte, mintha a gyomrában megpattant volna valami. Kihátrált az ajtóba, haza támolygott s ruhástól a diványra hanyatlott és... meghalt.

(Tudósításunk folytatása az előző oldalról)

Danzig rövidesen visszakapcsolódik. Német felfogás a helyzet békés kibontakozásáról.

Danzigból jelentik: A zoppoti fürdő-parkban kedden este tömeggyűlést rendeztek, amelynek során Franck birodalmi miniszter és Forster danzigi körzetvezető mondottak beszédet. Forster a többi között kijelentette, hogy Danzig és a Birodalom között a jelenleg fennálló válaszfal rövidesen le fog omlani.

Franck miniszter a többi között ezeket mondotta:

— Danzig láncai lehullanak, akár tetszik a világnak, akár nem. Azok a kapcsolatok, amelyek a Vezér Berlin és Moszkva között kiépít, hálával töltik el a német népet. A Birodalom ujra bizonyosságát adta békeszeretetének.

Berlinből jelentik: Nemzeti szocialista körökben a Németország támadó szándéku közzületeiről s Lengyelország negyedik felosztása tervéről terjesztett híreket úgy tekintik, mint a helyzet természetes kibontakozása iránti várakozás megzavarását. E körökben utalnak arra, hogy a nemzeti szocialista pártnapot már előre a béke napjának nyilvánították s ennek megfelelően az orosz-német megnemtámadási szerződéssel is a békés útra terelést akarják úgy, hogy Oroszországot kivonják a háborus bekerítés számításából. Ehhez képest a danzigi és egyéb kérdésekben is azt várják, hogy vonala összeomlott, a nyugati hatalmakban szükségszerűen előáll a belátás a békés megoldások keresésére.

Berlinből jelentik: Jólétesült körök meggyőződése szerint irányadó angol és francia körök igazi felfogásának nem felelnek meg azok a Londonban és Párizsban tapasztalható kísérletek, hogy a német-orosz szerződés létrejöttét lekicsinyeljék és jelentéktelenségnek tüntessék fel. Rámutatnak arra, hogy bizonyára Londonban és Párizsban is föliismerik, hogy Németország és Szovjetország kapcsolataiban heállott változásban nem pillanatnyi politikai változásról, hanem korszakalkotó jelentőségű eseményről van szó, amelyet a két ország közötti viszony tekintetében döntőnek és hosszú időre szólónak kell tekinteni.

Lengyelország továbbra is kész a védelmi háborúra. A lengyel földművelésügyi államtitkár Moszkvába utazott.

Varsóból jelentik: Lengyel politikai körök úgy vélik, hogy a német-orosz megnemtámadási szerződés nem gyakorolhat befolyást sem a lengyel külpolitika vonalvezetésére, sem Lengyelország ama szilárd elhatározására, hogy védekezni fog minden külső támadás ellen.

Ribbentrop repülőgépen elutazott Moszkva felé.**A berlini angol nagykövet Chamberlain üzenetével Hitlerhez ment Berchtesgadenbe. — Az angol és francia nagykövetek Moszkvában a német-orosz egyezmény tartalma felől tájékoznak**

Berlinből jelentik: Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter kedden este a Grenzmark nevű Kondor-típusú repülőgépen elhagyta Berlint és Königsbergbe utazott. Innen szerdán reggel 9 órakor folytatta útját Moszkva felé.

Párizsból jelentik: A Havas-ügynökség berlini tudósítása közli, hogy jólétesült magánforrásból eredő hír szerint Henderson, a berlini angol nagykövet szerdán délelőtt külön repülőgépen Salzburgba utazott. Innen Berchtesgadenbe megy és átnyújtja Hitler vezérnek Chamberlain üzenetét, válaszul arra a jegyzékre, amelyet a német kormány nemrég intézett az angol kormányhoz a kelet-európai helyzet ügyében.

Moszkvából jelentik: A moszkvai angol és francia nagykövet kedden lépéseket tett Molotov külügyi népbiztosnál, hogy a német-orosz megegyezés tartalmáról tájékozzanak. Az angol és a francia kormány csak akkor dönt magatartásáról, ha már megkapta a nagykövetek jelentését és tájékozzódik az új helyzetből folyó kötelezettségeinek lényegéről.

Moszkvai hírek szerint a német-orosz szerződés aláírása nem lesz akadály a vezérkari

megbeszélések folytatásának. Az angol-francia megbízottak egyébként kedden nem folytatták a megbeszélést a szovjet vezérkari megbízottakkal, hanem a Kreml múzeumát tekintették meg.

A német-orosz megnemtámadási szerződés hírének hatása Olaszországban**A félhivatalos lap megállapítása szerint az új fordulat föltétlenül kihat a lengyelországi, baltitengeri helyzetre**

Rómából jelentik: A olasz közvélemény még mindig a német-orosz megnemtámadási szerződés bejelentésének hatása alatt áll. A lapok különösen arra mutatnak rá, hogy az egyezmény aláírása óriási törést jelent a bekerítő politikában és megerősíti a teregelyhatalmak helyzetét. Másrészt hangsúlyozzák, hogy a megegyezés nem jelent a két ország között világnézeti közeledést.

Gayda a Giornale d'Italiában megállapítja, hogy az orosz-német megegyezés keserű csalódást okoz Párizsban és Londonnak, de nem jelent meglepetést Olaszországban. A szerződés jelentőségét Gayda a következőkben látja:

1. A német diplomácia sakkhúzása Németország javára fordította a helyzetet Moszkvában.

Az amerikai hivatalos körök alábecsülik a német-orosz szerződés jelentőségét, a lapok a nyugati hatalmakra nézve súlyos csapásnak minősítik.

Washingtonból jelentik: A Fehér Házban kijelentették, hogy Rooseveltnél pénteken visszatér a fővárosba.

Az egész amerikai sajtó hosszas tudósításokban foglalkozik a német-orosz megnemtámadási egyezmény megkötésével és az erről szóló bejelentés nemzetközi visszahatásával. Hangoztatják a lapok, hogy ennek a szerződésnek egyelőre beláthatatlanok a következményei. Washingtoni hivatalos körökben nem hivatalos nyilatkozatokban megkísérlik a szerződés horderejét kicsinyíteni, de a sajtó erről alig vesz tudomást. A New York Post már a szerződés megkötésének a pusztá bejelentését is a demokrata hatalmakra nézve katasztrófának mondja, amely teljessé teszi Anglia megaláztatását. A New York World Telegraph azt írja, hogy a nyugati hatalmak a legsúlyosabb csapást kapták. Anglia — úgy mond — hónapok óta kalappal kezében szinte könyörgött Moszkvának, hogy katonai szerződést kössön vele. A német-orosz szerződés híre tördőfésként érte Angliát.

Legyek

sokszor még a legnyugodtabb embert is kihozzák sodrából. A legyek megzavarják nyugalma, bepiszkolják otthonát, egészségét veszélyeztetik, mert számtalan betegség hordozói. Pusztítsa a legyeket FLY-TOX-al.

FLY-TOX

Washingtonból jelentik: Potocky lengyel nagykövet újságírók előtt kijelentette, hogy a német-orosz megnemtámadási egyezmény híre nem lepte meg Lengyelországot. A lengyelek tudták, hogy egyidőre megbeszélések folynak. Lengyelország kész háborút viselni, ha függetlenségét veszély fenyegeti.

Varsóból jelentik: A lengyel távirati iroda jelenti, hogy a lengyel földművelésügyi államtitkár kedden Moszkvába utazott, hogy legyen a moszkvai mezőgazdasági kiállítás megnyitóján.

Néphajlamok és néperények a táplálkozásban

Nagyvárad. Saját tud. Egyik magyar vezérférfi előadást tartott nemrégiben egyik magyar lakta faluban, ahová néhány más, ismert személyiség is elkísérte. A nagyérdemű előadás után egy jómódú falusi gazdához voltak ebédre hivatalosak a vendégek. Nem nagyüri lakmározás és nem is valami különleges ünnepi bankett volt ez; mindössze egy derék, vidéki középbirtokos szíves vendéglátása. De bizonyára a vendégeretet kifejezése akart lenni az a hosszú ételsorozat, ami ez alkalommal az asztalon megjelent. Nem szeretném magát a szíves jóindulatot bántani, mert ez nagy erény a vendéglátásban. Inkább azt szeretném mondani, hogy mennyi pazar bőség van ott a jószívűségnek, ahol még az étellekkel is ezt akarják kifejezni.

Ami bizonyos falusi vendégség részvevőinek elbeszélése alapján ide idézzük az étrend emlékeztetőjét. Az ebédet tyúkhúsleves vezette be, grizgaluskával, utána tyúk és marha sóbafótt hordtak fel almamártással, borsnyapéppel. Majd töltött paprika következett, amit töltött káposzta egészített ki füstölt sertéshús feltéttel. Aztán fánk barackzettel való feltalálása keltette az ebéd befejezésének illúzióját. De rövid szünet után megindult a sülték lavínája. Kacsapeccenyével kezdődött, amit finom borjúsült követett, mindkettő többféle kórtéssal, leöntéssel és savanyúsággal, amelyek magukban is dús ebédet jelenthetnek. S mikor mindenki igazán azt gondolhatta, hogy az ebéd már kétszeresen is befejeződhetett, hát akkor még nagy tálakban egész rántottcsirke-hegyláncolatok érkeztek a frissen készült kellemes sístergésével és egyedülálló illatával. Utána már csak sárga és görögdinnye következett és feketekávé zárta be az ebédet, amelyet természetesen sűrűn kellett a vidék finom borjaival öntözgetni.

Aki járt-kelt a magyar nyelvterület különböző vidékein és volt alkalmával a Dunántúlon, az Alföldön, a Székelyföldön magyar falusi házaknál vendégeskedni, az megállapíthatja, hogy ez a mostani lakoma, illetve a fent vázolt étrendben megnyilatkozó vendéglátó hajlandóság nem elszigetelt jelenség, pedig azt szeretném mondani, hogy a kisebbségi sorsral járó gondok és nehézségek bizonyos mértékben fékezésképp hatottak úgy az említett menü összeállításánál, mint pedig más erdélyi vendégeskedéseknél.

Katona koromban, 1915-ben egy dunántúli magyar kiegészítő voltam elszállásolva egy szudétanémet önkéntestársammal. A derék háziak dísznótora hívtak meg minket s német bajtársam aggódva kérdezett meg engem: vajjon el lehet-e fogadni ezt a meghívást, nem marad-e majd éhen, vagy nem kerül-e abba a kellemetlen helyzetbe, hogy a házigazda iránti kötelességek kíméletből kénytelen lesz fogyasztani az asztalra kerülő paraszti ételkből, ami esetleg nem történhetik meg undorérzések leküzdése nélkül, s ez komoly egészségi bonyodalmakat idézhet elő nála. Bármilyen egyszerű volt is gazdám háza, aki mindössze 15-20 hold ura volt, minden előzetes tájékozódás nélkül meg mertem nyugtatni német bajtársamat és nem is vallottam szégyent. A kis, paraszti dísznótora a fehérfalú, mesergerendés szobában hatalmas, komoly és elejétől végig az egyszerű polgári igényeket is messze túlhaladóan izletes lakoma méreteit öltötte, úgyhogy az én németem, egyik ámulatból a másikba esett. Almában sem mert elképzelni, hogy egy kis magyar parasztháztartás az úgynevezett „dísznóták” elkészítésében az inyesmesterség ily remekait bírja előállítani s amellet a magyar konyha hagyományos termékei, köztük természetesen a töltött káposzta és a túrócsusza ennyire — hogy úgy mondjam: világviszonylatban is — elsőrangú étel. De legfőképpen az étrend választékosságán és hihetetlen terjedelmén csodálkozott, amely húslevesen és orjalevesen kezdődve a kocsonya, hurka, kolbász és egyéb különlegességeken át az említett magyar nemzeti étel közbevetésével szárnyas sültékkel és csörögével kiegészítve a történelmet jutott el a befejezéshez.

Én akkor nemzeti diadalmasztorban úsztam, de ma már, hogy sok táján megfordultam a világon és ismerem más népeknek az étkezésben is megnyilvánuló mérhetetlenül nagyobb igénytelenségét és takarékoságát, gondolkozóba esem, vajjon a vendégszeretethez alkalmas kifejezése-e a táplálkozási bőség. Hízen tudom, hogy hétköznapokon és magukba vonultan megvan bizony a böjtölések sorozata is, de másik vélet az, ami a vendégségekben való „kirukkolás”-nál megnyilatkozik.

A németek mértékletessége ebben a tekintetben köztudomású. Hadifogoly táborokban, ahol német és magyar tisztek közös konyhát voltak kénytelenek fenntartani, állandóak voltak a surlódások a két nép képviselői között. A németek mindig mindennek meg voltak elégedve, sőt igen gyakran viharosan követelték, hogy kevesebb

anyagi hozzájárulással kell előállítani az ebédet meg a vacsorát: maradjon több pénz a hadifogoly tiszti fizetésből egyéb szükségletek fedezésére. Ezzel szemben mi magyar tisztek folyton jobbat és többet követeltünk a konyhától és szívesen felajánlottuk maradék nélkül egész havi fizetésünket, tekintet nélkül arra, hogy marad-e mára bár egy kopék is.

A magyar ember hajlandó lenni azt, aki a táplálkozásban takarékosági szempontokat érvényesít. „A gyomromtól vonjam el?” — kérdezi a megvetés kifejezésével arcán... A német viszont megelégszik azzal, hogy a táplálék, amit magához vesz, egészséges és a szervezet számára elegendő legyen. Még az izletesség tekintetében is szívesen tesz engedelményeket. Büszkén emlegetik, hogy a második német birodalom, amely rövid idő alatt húsz millióval növelte lakosainak számát, „vajaskenyéren lett nagygyá”. Amit úgy kell érteni, hogy a népes német családok asztalán, gyakran rendes étkezéskor se volt egyéb vajaskenyérenél. A harmadik német birodalom pedig nem utolsó sorban azzal szerezte meg függetlenségét és tett szert a háborús események vállalására is biztató élelmiszertartalékokra, hogy a lakosság bele tudott nyugodni az élelmiszerek szinte vegytani számítgatásokkal és gyógyszerári aprólékosággal kimért adagolásába, ami, mint a jelek mutatják, egyáltalában nem ment a népegészség rovására...

De például az oroszoknál se okoz különösebb gondot az evés. A magyar háziasszony reggeltől

* A telek gyakori teltsége és puffadtsága, valamint a rekesz erősebb feltelődése az enyhén ható természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által elkerülhetők. Kérdezze meg orvosát.

estig való sütés-főzése, konyharabsága ott — legalsóbb a mi alsó néprétegeinknek és középosztályunknak megfelelő társadalmi osztályokban, amelyeknek életét a háború alatt volt alkalmam közelről megfigyelni — ismeretlen fogalom. A meleg ételket, amelyekről mi a legnagyobb kánikulában sem tudunk lemondani, ott a szibériai tél zordonságában is hétszámra helyettesíti az állandóan rendelkezésre álló tea, amiből a főfogyasztás kenyérből, száraz halból, s nagy időközökben készített vagdalt pecsenyéből áll.

A kínaiak igénytelenségéről ne is beszéljünk. De hogy ne menjünk messze a példákkal, a totok, a rutének s a románok étrendje is hasonlíthatatlanul több ember számára biztosít életlehetőséget ugyanazon a területen, mint a magyaré, azon egyszerű oknál fogva, hogy kevesebbet bérlik anélkül, hogy ez egészségük rovására menne. Kétségtelen, hogy vannak hegyi vidékek, amelyeknek szűkös viszonyai között a táplálkozási feltételek már nem kielégítők s olyan hegyvidéki magyar szörványokat is ismerek, amelyekben a létfenntartás nehéz küzdelmei nagy igénylelőfokozásra készítettek a népet, de ezek sem érik el sehol az igénytelenség mélyfokát, mint amilyen van például a rután vagy a tót parasztnál. Általánosságban azonban a magyar embernél, táplálkozás tekintetében, megvan a szertelenség hajlama, ami egyenlenségeket okoz a létfenntartásban. Emiatt pazarlások is vannak, melyek aztán nagyobb megélhetési gondok elé állítják őt, mint más népeket.

S ennek a ténynek nemzetgazdasági fontosságát, a nép ellenállóképességére, szaporodási erejére vonatkoztatott jelentőségét tagadni alig lehet.

(j. b.)

Uj Gutenberg-múzeumot építenek Mainzban

Papírmalom — mint múzeumi régiség

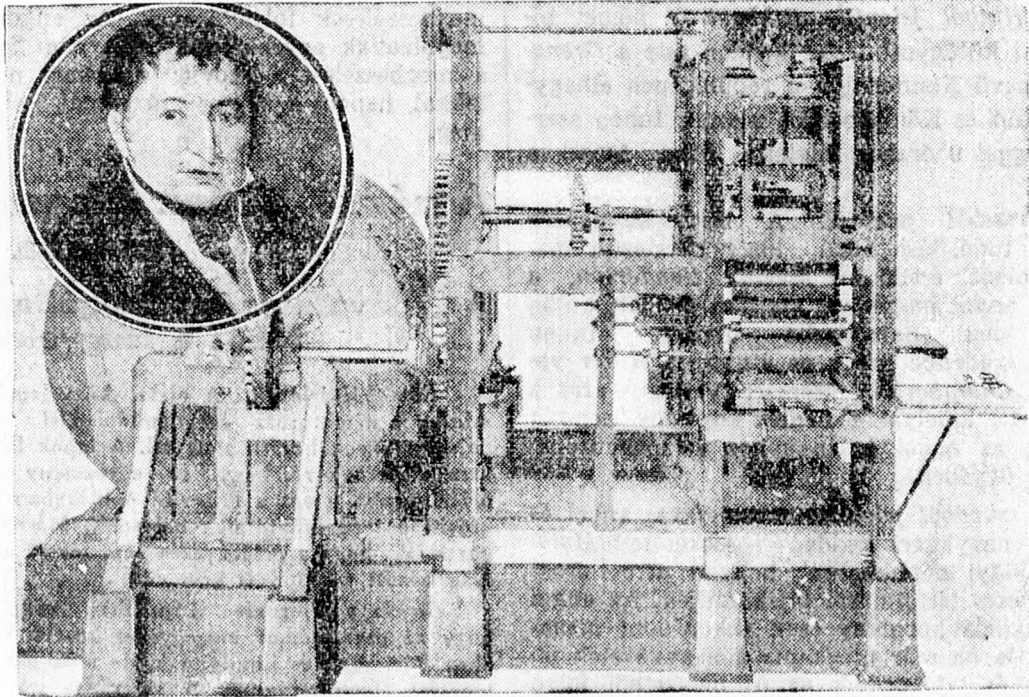
Berlinből jelentik: Most ünneplik Mainzban 500-ik évfordulóját annak a nevezetes kulturhistoriai eseménynek, hogy Gutenberg János feltalálta a könyvnyomtatást. Ebből az alkalomból a Gutenberg emlékműnepek székelyhelye és központja Mainz városa lesz, ahol nagyszabású kongresszusokat készítenek elő.

A jubileumra való tekintettel a mainzi Gutenberg múzeumot kibővítik. Az eddigi két épületből álló múzeum mellé egy harmadikat építenek, amely a múzeum központi épülete lesz. Az új épülettömb alapozási munkálatai már meg is kezdődtek és az épület a jövő év elejére elkészül.

A mainzi múzeum falai között őrzik Gu-

tenberg első sajtójának meglehetősen ép állapotban lévő maradványait. A rendkívül sok Gutenberg-reliquián kívül a múzeum egész sereg régi nyomtatógépet őriz, amelyek Gutenberg találmánya nyomán készültek s amelyek lassanként tökéletesítésére szolgáltak az eredeti találmánynak.

A múzeumnak igen értékes része az a terem, ahol majdnem teljes számban azokat az ősnymtatványokat őrzik, amelyek Gutenberg első sajtógépein, vagy legalább is Gutenberggel egyidőben, más városokban is készültek. A múzeumban látható egy régi papírmalom is, továbbá a nyomdagépek sora a legrégebbi időktől napjainkig.

Gutenberg első nyomdagépe

Józseffalváért

„Az építés folyik, csak a segítség ne maradjon el...”

Mindennap kapunk levelet Józseffalváról, amelyben az építkezések állásáról értesítenek bennünket és rajtunk keresztül adakozó közönségünket. Mert nagy megnyugvás az az áldozatkész adakozónak, ha a segítség eredményét láthatja.

Most legutóbb azt írta Elekes Dénes istenségi plébános, aki a munkát vezeti, hogy még a templom körül megmaradt deszkapalánkokat is felhasználták a kész vályogtéglák betakarására, nehogy az eső kárt tegyen benne. Minden épkezési ember, sőt még a gyermekek is, azon igyekeznek, hogy az egyre közeledő tél tető alatt találja őket. Eközben a mezei munkának sem szabad szünetelnie. Ezért éjt, napot egybevetve dolgoznak az új otthon felépítésén és a jövő kenyéréért. A építés folyik — írja Elekes Dénes — csak a segítség ne maradjon el.

A segítség nem is marad el. Ime, most is több adakozó közönség gyűjtéséről számolhatunk be. A hátszegi oltáregylet adományát, 1595 leit Antalffy Károly szentszéki tanácsos-plébános küldötte be. A gyűjtés részletezését már közöltük. Berettyószéplak és Ipp biharmegyei községek 2508 leit Hadrava Nándor plébános küldte be hozzánk. Kiss Károly plébános a nagyratosi hívek 800 leit, Dományáncz Péter hozovicsi plébános pedig híveinek 1270 leinyi gyűjtését küldötte be. Lokody Gáspár plébános a kisküküllőmegyei Túr híveinek gyűjtését, 745 leit, Darvas Dénes kászonjakabfalvi plébános 3300 leit, Wetzler Mátyás felsőbenecsei plébános pedig a maga, hívei és káplánja adományát, 1000 leit küldött be.

Eddig befolyt adományok: 640.425

Augusztus 23-án a következő adományok érkeztek:

Wetzler Mátyás plébános Felsőbenecsek és a felsőbenecsei segédlelkész együttes adománya 500

Római Katolikus Templompénztár, Felsőbenecsek (Temes megye) 500

Kászonjakabfalva (Csik megye):

Péterfi Albert és Jakab István gyűjtőívén adakoztak:

Balázs István	50
Szilveszter György	30
Kozsók János	10
László Ignác	12
Todorán András	6
Váncsa András T.	20
Sándor József	20
Könczei Róza	10
Sándor János	20
Jakab Antalné	10
Jakab András	20
Tamás Ignác	20
Kosztli András	5
Todorán Simon	10
Csiki János	5
Csiki Ignác	20
Váncsa Mihály	40
Tamás Lajos	20
Csutak András	10
Péterfi Albert	10
Csiki György	20
Jakab István	10
András Ignác	30
István Sándor	20
András Antalné	10
Andrási Ilona	20
Máté István	10
János Imre	20
Ij. János György	10
Id. János György	20
Bocskor László	10
János András	20
György József	10
Vikon István	10
Csutak István	10
Hosszú János	10
Özv. Kozsók Györgyné	6
András József	20
Tamás András	6
Todorán András	20
Pataki György	10
László Lajos	4
Todor Józsefné	10
László József	20
Pál Adám	20
Id. Velez György	50
Velez Zsigmond	20
Velez Lajos	20

Váncsa András és Péterfi András gyűjtőívén adakoztak:

Váncsa András	50
Péterfi András	30
Péterfi Ferenc és családja	80
Péterfi Sándor	6
Pataki József	20
Ij. Váncsa János	6
Ij. Péterfi József	10
Hosszú Győző	5
Váncsa György	10
Balázs Teréz	50
Balázs János	10
Sánta Ignác	20
Kosztli Mózesné	5
Péterfi Ignác	5
Péterfi Lajos	20
Péterfi Antal	20
Váncsa Ferenc	40
Orbán János	20
Orbán Julianna	20
Id. Váncsa János	10
Tubák Lajos	10
Balázs József	10
Koncz Ignác	100
István József	10
Tamás Lajos	5
István János	50
Jakab Ignác	20
Péterfi Lajos	20
Tamás Mihály	20
Szántó Gyula	30
Balázs Józsefné	12
Ambrus Mária	30
Benkó Mihály	20
Csutak János	20
Kovács János	40
Kovács András	20
Péterfi Ignác	20
István József	20
János Sándor	20

Szöcs István gyűjtőívén adakoztak:

István István	10
Muresán Sándorné	20
Bocskor Éva	13
Kovács Ferenc	50
Tubák Ferenc	10
László József	30

Simon János	10
Özv. Simon Simonné	10
Özv. Horváth Gáborné	10
Solnay János	30
Lestyán Antal	50
Sándor András	50
Ferenc Lajos	20
Silótyi Lajos	10
Kovács András	50
Csomós József	10
János Ferenc	30
Velez Ignác rokkant	20
Özv. László Ignác	10
Todorán János	20
Bodó József	40
Kozsók János	20
Pataki József	10
Váncsa Gy. András	20
Sándor Mihály	20
Orbai János	20
Orbai István	40
Váncsa József	5
Kosztli János	20
Ij. Mihály Antal	5
Kies Zoltán	20
Máté Sándor	20
Péterfi Elek	20
Csomós Ferenc	30
Mezei Mihály	20
Kajcsa István	20
László Sándor	20
Orbai András	40
Ferenc Gergely	30
Kovács Lajos kereskedő	100
Szöcs István	100
Gergely József	40
N. N.	30
Szöcs Magduska	14

Külön adakoztak:

Balázs Károlyné	50
Rozenyay Julianna	50
Rozenyay Rózsika	30
Darvas Dénes	200
Deák Antal	10
András Regina	20
Kies Zoltánné	10
István Ferenc	15
Becze Antal	10
Sándor Mihály	20
Megyaszi Lajos	15

Összesen: 644.725

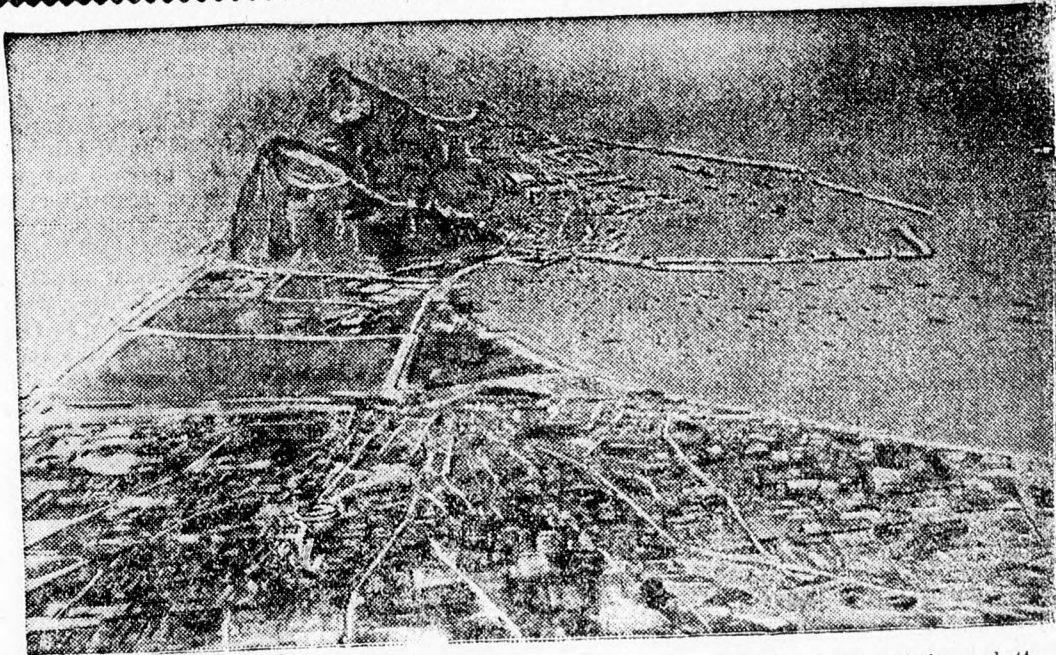
A pénzügyadományokon kívül a következő ezretadományok érkeztek kiadóhivatalunkhoz:

Fábián Imréné, Tenke révén adakoztak:

Dénes Károlyné, Tenke: 2 törülköző, 1 korbács, 1 Fábán Józsefné, Tenke: 1 lepedő, 1 párnahaj, 1 törülköző.

Német-szlovák tüntetés Pozsonyban Lengyelország ellen

Pozsonyból jelentik: Kedden este 7 órakor a pozsonyi Nemzeti Színház épülete előtt nagyszabású közös német-szlovák tüntetést rendeztek Lengyelország ellen. A tüntetésen többek között követelték a Javorina visszaadását Szlovákiának. Ez a terület a Magas Tátrának az a része, amelyet a múlt évi szeptemberi újjárendezésnél Szlovákia Lengyelországnak engedett át.

Gibraltár, a spanyolországi sziklaerőd. 235 éve van angol fennhatóság alatt. Mindaddig bevehetetlennek tartották, de a mai modern fegyverek s főleg a repülőgépek mellett, maguk az angolok is kételkednek abban, hogy a Földközi-tengernek ez a kulcsa továbbra is olyan biztos vár marad-e?

EMBEREK ÉS TÁJAK

A föld mélyéből föltáru a mult

Föltárták Hollandia első kőkorszakbeli leleteit

Építkezések, régi épületek lebontása közben sok nagyértékű régiséget tártak fel az utóbbi időkben. Most egyszerre három helyen is nagyértékű leletekre bukkantak.

Arnhemben egy új városnegyed építése közben kőkorszakbeli cserépedényeket találtak, melyek a tudósok véleménye szerint körülbelül négyezer évesek. A leideni múzeum azonnal szakértőket küldött ki az ásások tervszerű folytatására és csakhamar megtalálták a kőkorszakbeli emberek lakóhelyét is a közelben.

Ez különben Hollandiában az első kőkorszakbeli lelet.

A lakóház cölöpépítményen állott és cölöpök elhelyezéséből ítélve tíz méter hosszú és öt méter széles lehetett. Belseje valószínűleg több szobára oszlott. A ház közepén a tűzhelyet is megtalálták. A német főváros közelében levő Biesdorf köz-

ségben földmunkák közben értékes őskori leletekre bukkantak. Azonnal hivatalos szakértőket küldött ki a berlini régészeti múzeum a helyszínre, akik megállapították, hogy hat bronzkori urnasírt tártak fel. A sírok 50—60 centiméternyire voltak a föld alatt és nagy kövekkel voltak körülveve. A tudományos vizsgálat megállapította, hogy ezen a környéken hatalmas illyr temető volt több mint háromezer évvel ezelőtt. Az ásásokat folytatják.

Pompejiben újabb ásások folynak, amelyek során a Via dell' Abbondanzán, a hajdani város egyik legforgalmasabb útján, egy régi római üzletet is kiástak. Az üzletben a pénztárt is megtalálták és abban 1600 darab jökarban maradt bronzpénzt. A régi pénzek Claudius és Flavius császárok uralkodása alatt készültek. Ilyen nagymennyiségű római pénzt még sehol sem találtak egyszerre. A paestumi Ceres-templom kiásásánál is sok VI. századbeli római pénz került felszínre.

Megoldódott a Hindukus-hegység rejtélye

Hogyan tűnt el a Morrow-expedíció? — Mérgező rododendron háromezer méter magasságban

Kabul, augusztus hó.

A Hindukus-hegységben, Kuhir-Baba 5700 méteres magasságában érthetetlen körülmények folytán nyomtalanul eltűnt a tizenhat emberből álló amerikai Morrow-expedíció. Pedro Grijalva spanyol származású kabuli exportőr fiútestvére is az elvesztettek között volt, mire Grijalva 1000 amerikai dollár jutalmat tűzött ki a titok megfejtőjének. Bár a pénzre senki sem tart számot, maga a rejtély máris megoldódott.

Tristram de Nuno, a Grijalva-család rokona, az Európában is jólismert biológus harmadmagával megmászta a Kuhir-Baba-hegységet és több ládában, az onnan hozott termőföldben néhány nyeszlett rododendron-bokrot szállított be Kabulba. 3000 méter magasságban, miután áthatolt a Gordon Dewar-hágón és a Radzi Kuk-szoroson kiter-

jedt, lapos fensíkot talált, melynek közelében nyoma sem volt hónak.

A közelben emelkedő roppant hegyek zárt kört alkotnak a fensík körül s így lehetséges csupán, hogy ott a legképrázatosabb miniatűr növényzet élhet. A fák, füvek, virágok a rendes méretek harmadrészét teszik ki bár, de színükben és illatukban a mélyföldiek növényzetével azonosak. Egy rododendron-ligetben látszott a nyoma a Morrow-expedíció pusztulásának. A kabuli botanikusok tudósai alapos vizsgálat alá vették a behozott bokrocskákat és megállapították, hogy ezek virágainak kilehelése föltűt mérgezőhatású.

Nincs kizárva, hogy Morrowék ennek a kellemes, bódító, de halált okozó illatnak estek áldozatul. Egy példány kuhiri bokrot sürgősen Párizsba küldenek.

Észtország

Észtország sokkal kisebb, mint Románia. Nagyjából, mint Hollandia. Lakossága közel kétfélmillió.

Dél felől érkező utas Tartuban, az észti egyetemi városban pihenheti ki fáradalmait. A tartui Egyetemről mindenki tudja, hogy 1932-ben ünnepele fennállásának 300-ik évfordulóját. A római katolikus székesegyház romjairól is valószínűleg mindenki tudja, hogy a XI. századból származik. De azt kevesen tudják, hogy az Egyetem mellett nevezetes épület van... a kávéház. Nagyméretű, modern kávéház. Ott találkozik a városi elegancia, ott hemzseg a diáksereg tanulmányi ügyekkel és magánügyekkel. Ott tanulnak, korrepetálnak s ott... dominóznak. A dominó u. i. a tartuiak kedvenc szórakozása.

Csekély lévén a népsűrűség az országban, azon nem lehet csodálkozni, hogy munkanélküli nincs. De azon, hogy az olcsóság mekkora, méltán csodálkozhatunk. Egy telefonbeszélgetés pl. 1 lei és 50 bani. Hat szobás lakás ára pl 13.500 lei.

Észtországban nincs gyomorhajos ember. Minden étkezéshez vajot tálalnak fel. Viszont nem isznak vizet.

A karéneklés az észti ember életszükséglete. Szünetedélye. Mindenki dalol. A munkásember hangját képezteti, a miniszter, vagy egyetemi tanár minden bizonnyal résztvesz valamelyik énekkar munkájában. A karéneklés nem lenézett művészet, mint nálunk. A dalosünnepélyeken 12 ezer dalos vesz részt.

Tallinban, az „Estonia”-ban, akár hangverseny van, akár operaelőadás, vagy színelőadás, 5 perccel a kezdés előtt elalszik a villany. Egy pillanatra csupán, de az egész épületben. A közönség, bárhol tartózkodik, ebből a figyelmeztetésből megtudja: 5 perc múlva kezdődik az előadás. Nincs éktelen szírnézás, vagy csengőzaj. A fegyelmezett észti közönség pedig nem rohan az utolsó percben a helyére, hanem a figyelmeztető némajelre mindenki és azonnal helyére igyekszik.

Észtországban néhány százalékkal több nő van, mint férfi. A nők önálló foglalkozást űznek. Női foglalkozások pl. bankárnő, ügyvédnő, szociális igazgatónő, utcaseprőnő, kalauznő stb. A férjhez ment észti nő a szeretet és a nyugalom varázsos harmóniáját teremti meg a családi életben. Talán ez az egyik oka annak, hogy igen sok magyar férfi észti nőt vett feleségül.

Szent János éjjele nevezetes ünnep Észtországban. A lakosság a szabadba vonul ki és máglyafénynél, táncsal és dallal ünnepli az év leghosszabb napját.

Az észtek szeretik a tokajit és a magyar dalt. Igen sokan beszélik a magyar nyelvet. Tisztán ejtik ki a nehéz magyar szót. Jókait eredetiben szeretik olvasni.

Bámulatos nép az észti. Hosszú évszázadok szenvedései és elnyomatás keservei sem tudták megtörni az élniakarást és most a megelégedettség és komoly építőmunka uralja minden tetteket.

A. B. P.

Színes pósta

CSÖRGŐKIGYÓ — MINT AJANDÉK

A londoni állatkert igazgatósága a philadelphiai állatkerttől egy préri-csörgőkigyót kért kölcsön. A philadelphiai állatkert igazgató nagylelkűségéből nem egy, hanem 104 kigyót küldött Londonba. A londoni állatkert igazgatósága nagy zavarban van most, mit tegyen a fölös számú kellemetlen „ajándékkal.” Hosszas töprengés után az igazgatóság egyik tagjának az az ötlete támadt, hogy a csörgőkigyókat apróhirdetés útján eladásra kínálja mélyen leszállított áron. Az apróhirdetések „melegen” ajánlják a hüllőket ajándékkul.

NAPÓRA — A PÁRIZSI CONCORDE-TÉREN

A párizsi Concorde-téren hatalmas napórát állítottak fel. A munkások már hosszú idő óta dolgoznak a tér közepén álló obeliszk előtt és a szürke gránitlapokon számjegyeket vések a napóra számlapja részére. Az óra mutatója készen áll, mert nem más, mint az a huszonöt méter magas egyiptomi obeliszk, amelyet Lajos Fülöp, a polgárkirály hozott Párizsba. Az obeliszk ezzel tulajdonképpen csak régi rendeltetését kapja vissza, mert ezelőtt háromezer-háromszáz esztendővel II. Ramzesz fáraó idejében ugyanezt a célt szolgálta. A hatalmas gránit-tömbből kifaragott karcsú oszlop egykor Théba városában mutatta árnyékával az tűnő időt.

LÓVERSENYPÁLYA A TENERPARTON

Dulin északnémet fürdőhelyen van a világ leg-sajátságosabb lóversenypályája. Már évekkel ezelőtt rájöttek, hogy a partmenti tengerfenék apály idején kitűnő terepül szolgál lóversenypálya létesítésére. Teljesen síma, anélkül, hogy túlpuha volna s amellet száraz időben sem kell öntözni. Azóta minden évben itt rendezik a híres duli lóversenyeket s ezek a tengeri fürdőt népszerűbbé tették, mint valaha volt.

UJBÓL KISÉRT AZ ÓCEÁNOKAT ÖSSZEKÖTŐ CSATORNA TERVE

Washingtonban Isac amerikai képviselő tízmilliódolláros hitel nyújtására vonatkozó törvénytervezetet akar benyújtani. Ez az összeg a Csendes- és az Atlanti-óceánt összekötő csatorna építéséhez lenne szükséges. A csatornát Nicaraguában építenék. A törvénytervezet 300 millió dolláros belföldi kölcsön kibocsátásával is foglalkozik. A csatorna azért lenne szükséges, mert a Panama-csatorna nem alkalmas a hajóhad átkelésére. Az átalakítási munkálatok tíz évet vennének igénybe, a távolkeleti helyzet pedig sürgeti a hajóhad gyors mozgási lehetőségét. Az északi és déli kontinenst átszelő csatorna tehát mondhatni Nicaraguától Kínáig érne. Ezáltal az USA csendesóceáni haderejének akcióképessége többszörösére növekednék.

A VILÁGHÁBORU ALDOZATAI

A világháború még mindig szedi áldozatait. A háború során szerzett sérülésekbe ugyanis a hadikórházak betegai a rokkantak és a családjukhoz visszatérő hadviseltek pusztúnak bele. Amíg a világháboruban 8.538.000 ember esett el, vagy sebesült halálra, a 19 millió életben maradt sebesültből, gázmergezettből és betegségekbe esettből a fegyverszünet megkötése óta több mint 15 millió halt el.

Rusznják Gyula:

FALUVÉDELEM

Amatőr-kötésben 65 Lei és portó

Krisztus és a falu problémáit mutatja nagy hozzáértéssel, szeretettel és segíteni akarással az elhivatott falukutató

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Bellődön: Egész évre 900, félévre 450
negyedévre 225, egy óra 75 lei.
Magyarországon: Egész évre 90 P, félévre 45 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekkszámánk száma: 80.037
Telefon: 12-27.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucaresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Mérsékelt szél, túlnyomóan derült idő, a hőmérséklet nem változik lényegesen.

NAGY GONDDAL KELL ÖSSZÁLLITANI A NYUGDIJAZANDÓ TANERŐK NEVSORÁT. Bucarestből jelentik: A nemzetnevelésügyi miniszter felhívta a középiskolák igazgatóságainak figyelmét arra, hogy a legnagyobb gonddal állítsák össze a tantestület nyugdíjazandó tagjainak törzslapjait.

Papi lelkigyakorlatok. Temesvár. Saját tud. Máriaradnán a ferencesek klostromában lelkigyakorlatokat tartanak magyar nyelven az egyházmegyei papság részére. A lelkigyakorlatokat, amelyeken mintegy harmincan vesznek részt, pénteken fejezik be.

CSAK A FŐVÁROSBAN ADNAK KI ÚJ SZEMÉLYAZONOSSÁGI IGAZOLVÁNYOKAT. Bucarestből jelentik: Hirt adtunk arról, hogy ismét új személyazonossági igazolványokat bocsátanak ki a polgármesteri hivatalok mellett alakuló népesedési osztályok. Mint értesülünk, ez a rendelet csak a fővárosra vonatkozik.

MEGJELNET A HIVATALOS LAPBAN N. PETRESCU FELFÜGGESZTÉSÉRŐL SZÓLÓ RENDELET. Bucarestből jelentik: A Hivatalos Lapban megjelent a rendelet, amelynek értelmében Marinescu egészségügyi miniszter felfüggeszti N. Petrescut a miniszterium gyógyszerészeti osztályának vezetőjét és a kémiai és gyógyszerészeti intézet igazgatóját, akit tudvalevőleg a patika és drogéria engedélyekkel való üzérkedés, valamint más szabálytalanságok miatt letartóztattak.

A Rapid elgázolta Élesden a pályajavító munkások felügyelőjét. Élesdről jelentik: Tragikus szerencsétlenség történt az élesdi állomás közelében. A Rapid gyorsvonat javítását végző munkáscsoport felügyelőjét. A gyorsvonat kerekelt a szerencsétlen ember jobb lábát és karját vágta le. Versaru rengeteg vért vesztett. A súlyos sebesültet a Rapid után áthaladó személyvonaton Kolozsvárra hozták s ott a sebészeti klinikára szállították.

A lipcsei Őszi Vásár közleményei

Utazási kedvezmények és útlevel megkönnyítések a lipcsei Őszi Vásár látogatói számára.

A román állami vasutak 50%-os kedvezményt adnak a Vásár látogatóinak. A kiutazásnál használt jegyet a visszautazásnál a legelső határralombanál láttamoztatni kell és ezzel érvényes lesz a visszautazásra. A jegyet utközben megszakítani nem lehet. A kedvezményes jegy magasabb kocsiosztályban csak akkor érvényes, ha a teljes menetdíj 25%-át ráfizetik. A kedvezmény augusztus 26-tól szeptember 10-ig érvényes. A menettértei vasuti jegy ára Temesvártól Budapest és Bécsen keresztül másod osztályon 4.130, harmadosztályon 2.860 lei.

A román tengerhajózási társaság a Constanța-Konstantinápoly vonalon 30%-os kedvezményt ad, azonban csak abban az esetben, ha egyszerre váltják meg a meneti és visszatérő jegyet.

A „Lares” utasszállító gépein odautazásnál 10% a kedvezmény, a visszautazásnál pedig 20%, ha a két jegyet egyszerre váltják meg. A kedvezmény határideje az odautazásra augusztus 22-től augusztus 31-ig, a visszautazásnál pedig augusztus 27-től szeptember 14-ig. Egyszerű menetjegy ára Bukaresttől Lipcséig 8200 lei, a menettértei jegy ára pedig 14.760 lei.

A Német Birodalomban a külföldiek az oda-és visszautazásnál 60%-os kedvezményt kaphatnak. A körutazásoknál ezenkívül más kedvezmények is vannak a külföldiek számára.

Déván október 22-ig jelentkezhetnek a be nem irt állampolgárok. Saját tud. Déva város polgármesteri hivatala felhívta azoknak a figyelmét, akiknek arra joguk van és különböző okok miatt kimaradtak az állampolgársági névjegyzékből, hogy 1939 október 22-ig jelentkezzenek a város 8. számú irodájában, magukkal hozva kellően felszerelt kérvényüket. Nem jelentkezhetnek ez alkalommal azok, akik eddig ugyan folyamodtak az állampolgárságért, de végleges határozattal elutasítást nyertek.

JELENTKEZNIÜK KELL A SZATMÁRMEGYEI ORVOSOKNAK, GYÓGYSZERÉSZEKNEK ÉS EGÉSZSÉGÜGYI TISZTVISELŐKNEK. Saját tud. A vármegyei főorvosi hivatal hivatalos közleményben hívta fel kedden a Szatmár megye területén élő hatósági és magángyakorlatot folytató orvosokat, gyógyszerészeket és az egészségügyi miniszterium hatáskörébe tartozó tisztviselőket, hogy augusztus 26-ig minden körülmények között jelentkezzenek a vármegyei főorvosi hivatalban. A jelentkezésnél fel kell mutatniuk katonai irataikat, hogy katonai helyzetüket minden félreértést kizáróan tisztázhassák.

A PÉNZÜGYMINISZTER ÖTVENHÉT SZABÁLYTALANSÁGON ÉRT TISZTVISELŐT ELBOCSÁJTOTT. Bucarestből jelentik: M. Constantinescu pénzügyminiszternek tudomására hozták, hogy számos pénzügyi tisztviselő szabálytalanul és hanyagul teljesíti kötelességét. A miniszter azonnal szigorú vizsgálatot indított, aminek első eredménye az, hogy 57 szabálytalanságon ért tisztviselőt elbocsájtottak. Ezek között van 39 adóügynök, 9 adótitár, 9 ellenőr. A fővárosi lapok nagy elégtétellel méltatják a pénzügyminiszter erélyes intézkedését.

MÁRIA KIRALYNÉ SZÍNHÁZ

Szombat délután 6 órai kezdettel színrekerül Nagy ifjúsági előadás:

Juhász legény, szegény juhász legény

operett 3 felvonásban.

Szombat este 9 órai kezdettel:

Viktória

operett 3 felvonásban.

Vasárnap délután 3 órakor:

Hattyulovag

operett 3 felvonásban.

Vasárnap délután 6 órakor:

Túl a nagy krivánon

operett 3 felvonásban.

Vasárnap este 9 órakor:

Eltörött a hegedűm

operett 3 felvonásban.

Főszereplők: T. Pogány Janka, Kőszegi Margit, Manyi, Dusu, Gróza Böske, Ilu, Borovszky O., Hegyesi F., Vermes D., Vágó T., Végh J., Solti M., Kiss I., Román S., Lukács I., Földes I., Kovásznai L., Kellán S.

Jegyek már előre válthatók a baloldali pénztárnál

Agyonlőttek Szatmár megyében egy betörőt. Szatmár. Saját tud. Dabolez községben, Szegedi István gazdálkodó, keddre virradó éjszaka arra ébredt, hogy valaki fessegeti a magtár ajtaját. Az utcán, a ház előtt egy szekér állt. Kirohant az ulvarra és hangos szóval, felelősségre vonta az ismeretlen alakot. Erre még négy egyén ugrott elő fejszékkel és dorongokkal feifegyverkezve. Mielőtt azonban Szedgőre vethették volna magukat, a gazda átvetette magát a kerítésen és a közeli határrész felé szaladt, ahonnan már közeledtek a kiabálásra előlő katonák. A betörők, látva a fegyveres erőt, menekülni kezdtek. Egy közülük nem tudott idejében felugorni a szekérre és szembeszállt az egyik katonával, akit a doronggal meg is sebesített. A katona erre a fegyverét használta és agyonlőtte az ismeretlen betörőt. A banda többi tagjai elmenekültek. Az agyonlőtt betörő személyazonosságát még nem tudták megállapítani.

Hétnapos utókura a

PÜSPÖKFÜRDŐ-ben

Oradea mellett

Viktoria Hotelben Lei 980.
Transilvania > < 1085.
Dacia > < 1225.

A hétnapos gyógykúrában bentfoglaltatik napi háromszori étlap szerinti étkezés, lakás gyógyvagy Hullámfürdő.

A hétnapos kúra augusztus 24-én kezdődik a fenti árak mellett a szezon végéig meghosszabbítható.

Kívánatra orth. kóser étkezés.

Vasuti kedvezmény.

Románia egyetlen Hullámfürdője.

Sírt a gyerek, az embertelen apa belefojtotta a sírást. Constantából jelentik: A csendőrség letartóztatta Gavril Sacalis Anadolichoi községbeji lakost, aki ellen a falusiak feljelentést tettek, hogy megölte kislányát. Az elvetemült apa bevallotta, hogy a gyermek folytonos sírása, anynyira felbosszantotta, hogy ököllel hasbaütötte és amellet fojtogatni is kezdte, hogy beleszorítsa a sírást. A gyermek belehalt a bestiális fegyelmébe.

ROMÁNIÁBA SZÜKÜTT EGY NAGY LENGYEL BANK SIKKASZTÓ TISZTVISELŐJE. Cernautiból jelentik: A rendőrséget értesítette a lengyel államrendőrség, hogy egy Bronislaw Cernvinschi nevű egyén, egy nagy lengyel bank tisztviselője, nagyobb összeg elikkasztása után Romániába szűkött. A csernovitzi rendőrség megindította a nyomozást és sikerült is letartóztatnia a szűkevényit, akinél 10.000 zloty-t és 31 dollárt találtak a sikkasztott összegből. Erről értesítették a lengyel hatóságokat, amelyek megindították az eljárást a sikkasztó hivatalnok kiadatása iránt.

KÜLÖN BORITÉKOK VANNAK A REPÜLŐPOSTA SZÁMÁRA. Bucarestből jelentik: Minden postahivatalnál és helyegyelősítő helyen különleges boritékokat és levélpapirokat hoztak forgalomba a repülőposta számára. Ezen boritékok különleges repülőpostai illeték nélkül használhatók fel a belföldi forgalomban. A boriték ára levélpapírral együtt 1.50 lei. Miután a boriték színe elűt, így osztályozás közben azonnal feltűnik és ezzel megkönnyíti a levélosztásnál a kiválasztást és az azonnali szállítást.

Iparosok vizsgái Déván. Saját tud. A nyári szünetelés után az iparosok vizsgáztatása Déván szeptember 4-én kezdődik meg. Az érdekelteket külön levéllel hívják meg. A vizsgarend már elkészült s az bármely napon megtekinthető a dévaj munkakamarai hivatalnál. A zsidó vizsgázók állampolgársági igazolást kötelesek a vizsga megkezdése előtt felmutatni.

Szolgáltatás gyógyszerárak Nagyváradon:

Csütörtökön Nagyváradon a következő gyógyszerárak tartanak szolgálatot:

Madonna, Str. Sztaroveszky No. 1. (Dr. Medvity). Telefon 30-20.

Fehér Kereszt, Bulevardul Regele Ferdinand No. 2. (Pacala.)

Cleopatra, Str. Avram Jancu 2. telefon 15-25.

Szent Ferenc, Str. Cuza Voda No. 24. Telefon 17-47. (Csanda.)

Szent László, Piata Bisericei No. 1. Velence. P. mploutár. (Hegedűs.)

Zsákok, cséplőponyvák, locsolóömlők, hevederek, kötélárak, zsinegek, kárpitos kellékek, lópokrócok és kocsi-takarók legolcsóbb bevásárlási forrása

JUTEX Oradea, Piața Mihai Viteazul.

Telefon: 17-23

Az aradi vendéglősök a csendrendelet módosítását kérték a városi tanácstól. Aradról jelentik: Megírtuk, hogy az aradi városi tanács új csendrendeletét megtiltotta, hogy kerthelyiségekben este 11 óra után zenéljenek. Az aradi vendéglátás szövetsége a rendelkezés ellen tiltakozást jelentett be a városházán. A város vezetősége — értesülésünk szerint — hajlandónak mutatkozik a rendelkezés módosítására, hogy ne veszélyeztesse a kávéházak és vendéglők kereseti lehetőségét.

KOLERAGYANUSAK AZ ARAB ÉS PERZSA ÖBÖL FELŐL ÉRKEZŐ UTASOK. Bucurestiből jelentik: Az egészségügyi miniszterium kolerával fertőzöttnek nyilvánította Afganisztánt, Beludzsisztánt, Perzsiát, az Arab tenger és a Perzsa öböl környékén elterülő országterületeket s az innen Constantába érkező utasokat egészségügyi zárlatnak vetik alá.

LENGYEL IFJUSÁGI CSOPORT TANULMÁNYUTJA ROMÁNIÁBAN. Bucurestiből jelentik: Lengyel ifjúsági szervezetek két nagyobb csoportja érkezett az országba a román ifjúsági szervezet vezetőségének meghívására. A lengyel ifjak meglátogatták Bucuresti nevezetességeit és koszorut helyeztek az Ismeretlen Katona sírjára.

DIANA

Iedörzsölés munka után

A fodrászszalonokban sem a közönség, sem a mesterek nem tartják be a zárórát. Nagyvárad. Saját tud. A nagyvárad borbély, fodrász és manikűr munkások Céhének vezetősége kedden este gyűlést tartott, amelyen a vezetőség teljes számban megjelent. A gyűlésen kimondták, hogy a vasárnapi záróra ügyében a felsőbb fórumokhoz intéznek kérelmet. Elfogadták azt a javaslatot is, hogy ellenőrizzék megkapták-e a nyári szabadságot a céh tagjai? A záróra-kihágást elkövető fodrász és borbélymesterek névsorát a hatóságokhoz juttatták. Egyben sajnálattal vették tudomásul, hogy a záróra betartását a közönség maga nem respektálja s így a munkások helyzetét megnehezítik.

AUGUSZTUS VEGEIG FEL KELL SZÁNTANI A FÖLDEKET. Nagyszalontáról jelentik: A földművelésügyi miniszterium leirata alapján Szalonta városa felhívta a szalontai gazdákat, hogy augusztus végéig szántsák fel a földjeiket. Azokat, akiknek legjobban van megmunkálva a földjük, kitüntetésre terjesztik fel.

A betörő honvágya. Newyorkból jelentik: Henry Wallace betörő megszökött a gloucesteri (New-Jersey állam) börtönből, ahol büntetését töltötte. Egy hét múlva bűnbánóan jelentkezett a börtönőrnöknél és kérte, hogy csukják újból régi zárkájába, amelyet már annyira megszokott, hogy a rövid „szabadság” alatt majd megszakadt a szíve a honvágytól. Ez is megeshetett Amerikában.

Repülőgépen utaztában megölték az öröm izgalmai. Londonból jelentik: Megdöbbentő tragédiának voltak tanúi hétfőn azok az utasok, akik a helstani repülőtéren várakoztak a France utas-szállító gép érkezésére. Amikor a repülőgép Helston felé közeledett, a pilóta rádiogram útján értesítette a repülőállomás vezetőségét, hogy az utasok közül Reinemann Ernest német édlampol-gár a gépen hirtelen meghalt. Kérte a vezetőséget, hogy kiméletesen értesítse a tragikus hírről a gép érkezésére várakozó családtagokat. Az orvosai vizsgálat megállapította, hogy a 65 éves öreg urat a viszontlátásfeletti öröm izgalmai ölték meg.

Az amerikai dug-platinából érmealaku korongokat vernek. Newyorkból jelentik: Miután magánügyének számára tilos az Egyesült Államokban az aranyhalmozás és az értéktöze hullámzásai kiszámíthatatlanok, az amerikai pénzügyminisztérium mindinkább platinába keres buvohelyet. A „dug-platina” ujjában szabványos alakban jelent meg a piacon, körülbelül két-százötvenleves érme-alaku korongokká verve, amelyeket ezer dollár értékű tételekben adnak és vesznek. Ez a „vagyonmentő tárgy” nem romlik, értékálló és törvénysértés nélkül is lehet halmozni.

Délafrika fegyverkezik. Fokvárosból jelentik: Pirow délafrikai honvédelmi miniszter bejelentette a fokvárosi képviselőházban, hogy Fokváros mellett a Tábla öbölben fekvő Robben-sziget erőit 900.000.000 lei költséggel újjáépítik és 15 hüvelykes messzehordó őriáságyukat szerelnek az erődökbe, amelyek tüzelése a leghatalmasabb őriás csatahajókat is távol tarthatja Fokvárostól. Sir Pierre van Ryneveld tábornok, a délafrikai vezérkar főnöke, a honvédelmi miniszterium műszaki tisztviselőivel megsemmisítette a felülírtandó őriásütegek helyét és megállapította, hogy az erődök megközelíthetetlenek lesznek mind a tenger felől, mind a levegőből. Hozzátette Pirow, hogy a délafrikai légihaderő Bristol-féle Blenheim rendszerű bombavetőgépeket kap; ezek a világ leggyorsabb bombavetői és sebességük óránként 450 kilométer. A vadászrajok Hawker-féle Orkan rendszerű gépeket kapnak, amelyek sebessége óránként 500 kilométer körül jár.

Jól mulatni, enni, inni csak a Katolikus Körben lehet, finom kágyai bor mellett egy est olyan élmény, amit soha, senki el nem feled.

Minden áldott szombat este vigabb a vendég mosolya: mert citromos kolbász lesz ott és disznótoros vacsora.

Egy jó Kör-vacsora után minden rosszat feledni fog: mert ha a Körben ékezik, eloszlik a bú és a gond...

Katolikus Kör étterem megnyitott. Kétünő kágyai fajtorok. Pontos kiszolgálás.

Kiváló tisztelettel: SARKADI és SZENKOVITS.

* A mindentéle rémképek által megzavart államok, a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által — reggelként éhgyomorral egy pohárral bevéve — gyakran rövid idő alatt elmúlnak. Kérdezze meg orvosát.

Feljegyzések

Olaszországból.

Az olasz császár és király most nevezeti ki husz új szenátort. Nagyon tanulságos egy kicsit utánanézni, hogy milyen érdemek szükségesek Olaszországban a kitüntetéshez. Mert itt a szenátorság a legmagasabb kitüntetésnek tekinthető. Lássuk tehát:

Burgo Luigi 63 éves, az olasz papiripar vezetőjéből. Nagy közéleti multja van. Tévékenyen vezető szerepet játszik az intézményes társadalomszolgálatban és jótékonykodásban. A „munka lovagja”.

A. Contini Bonacossi gróf 61 éves, mintagazda, aki birtokán nagyméretű talajjavítási munkálatokat végzett és minta-telepeket létesített kisgazda telepek számára. Sok méltóságot ajándékozott az államnak. A négyezer és ötezer éves nagy festőinek sok külföldre került művét szerezte vissza.

U. Della Gherardesca gróf 65 éves, mintagazda és talajjavító. Saját maga vezette birtokának betelepítését. Bolgheriben saját költségén gyermekmenhelyet tart fenn.

Achille Gaggie 65 éves, nagyiparos, az ország gazdasági életének vezetőjéből. Az alsó Piave völgyében nagy területek talajjavító munkálatait tette lehetővé.

Gerolamo Gaslini, 63 éves, az olajútó ipar vezetőjéből, akinek munkaköre már a gyarmatokra is kiterjed. Vezetőszeret van az intézményes társadalomszolgálatban, Genova városának adományozta a „Giannina Gaslini” gyermekvédő és gondozó intézetet, amelynek felépítése 400 millió leibe került. Nagy összeggel tette lehetővé Michelangelo „Pietà”-jának Olaszország számára való megtartását.

Umberto Locatelli 61 éves, az olasz sajtóipar vezetőjéből. A Soktagu Családok Szövetségének tevékeny irányítója.

Ricardo Meroder 62 éves, nagybirtokos, fiatal éveitől kezdve mintagazda. Már 1920-ban kitüntették ezért. 1929-ben első díjat nyert a buzacseata kitüntetésért.

Marchese Roberto Pucci 61 éves, 1921-től kezdve dolgozik birtoka újjászervezésén. Birtoka ma a modern gazdálkodás szempontjából tökéletes és a szakkamara által ajánlott mintagazdaság.

Giovanni Sabini gróf 66 éves, mintagazda, az új szenátorok között az egyedüli, aki az elméleti tudomány terén is működött. A római királyi egyetemen az alkotmányjog tanára volt.

Ezekhez a kitüntetésekhez felesleges kommentárt fűzni.

Franciaországból.

Az 1937-es világkiállítás számadatait ellenőrző bizottság most készítette el és hozta nyilvánosságra jelentéseit. Ezek szerint a kiállítás 1300 millió frank veszteséggel zárult. Ebből a hatalmas összegből 76 millió franknyi veszteség Parizsra hárul, a többi pedig a francia állam viseli.

A hatalmas veszteséggel kapcsolatban így ír egy nagy francia napilap:

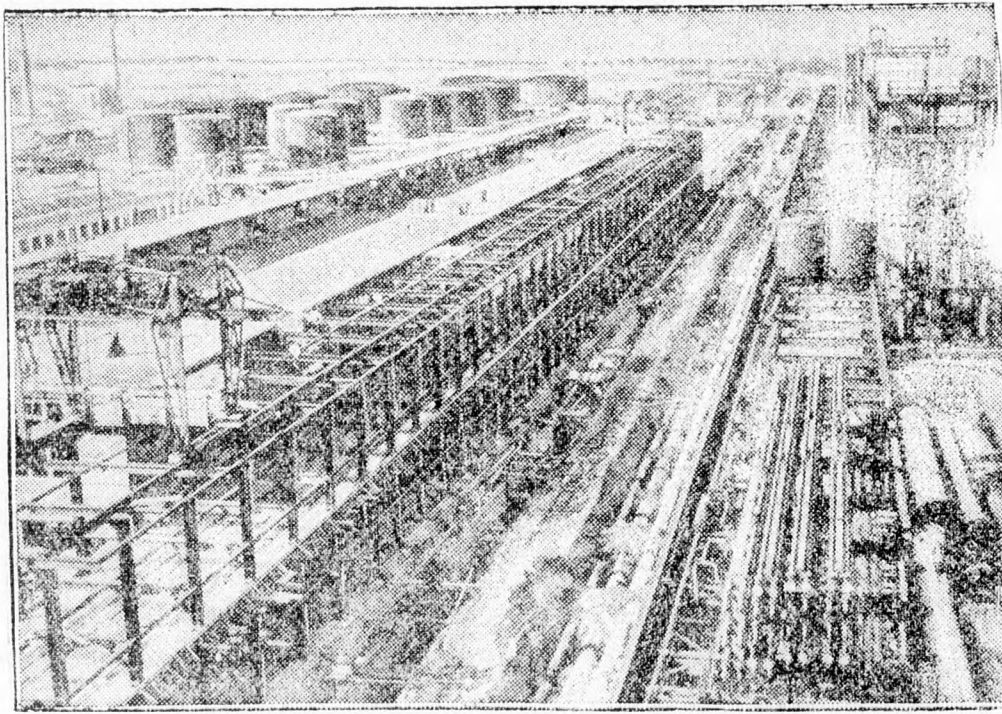
„Ez a hatalmas veszteség mégis csak csak egy olyan nemzet számára, amely 50 milliót költött az 1900-as kiállításra, semmit sem költött az 1925-ös díszítőművészeti kiállításra és csak 178 milliót az 1931-es gyarmati kiállításra”.

A közvélemény egyöntetűen a rendtelenség, hozzánemérés és pazarlás számlájára írja az óriás méretű veszteséget.

Egyébként ez a hír sem szorult kommentárra. P. L.

TURISZTIKA

* A Sasok turista egyesülete folyó hó 27-én reggel 5 órai indulással kirándulást rendez a gyönyörű fekvésű Menyháza fürdőbe. Márványbányák megtekintése. Czárán Gyula természetjáró apostol sírjának ünnepélyes megkoszorúzása. Részvételi díj 135—150 lei. Jelentkezést elfogad az egyesület irodája: Dr. Lazar Aurél-utca 14. szám, délután 6—8 óra között. Továbbá Mocsary Sándor írógépüzlete: Boulevard Regele Ferdinand 13. sz. és Gyenge István ékszerész, Alexandri-utca 12. szám.

Stettin mellett most épül a német birodalom legnagyobb szintetikus hajtóanyaggyára, melyet a Pöhlitz-Hydrin művek építenek. Részleges üzembehelyezés: 1940-re tervezik. Képünkön az eddig elkészült üzemépületek láthatók.

Tudnivalók az EME vándorgyűléséről

Gyergyószentmiklósról jelentik: Mint már többször is jelentettük, az EME folyó hó 27-29. napjain tartja meg ezidei vándorgyűlését Gyergyószentmiklóson.

Tekintettel azonban, hogy nap-nap után érkeznek levelek, melyekben az elszállásolás, stb. dolgok után érdeklődnek, a következők közlésére kértek fel:

Folyó hó 26-tól kezdődőleg, Gyergyószentmiklós vasúti állomásán fehér karszalagos rendezők várják a vándorgyűlésre érkezőket, akik nemcsak felvilágosítást adnak, de készséggel állanak rendelkezésre. Különben is, a központi iroda — Str. Reg. Ferdinand 18. szám alatt, — minden további felvilágosítást megad, addig is, míg a résztvevők, a csakugyan művészi kiállításu meghívót kezükbe kapják, melyben részletes tájékoztató van mind a három nap műsoráról.

Viz alatt áll egész Tiencsin

Tiencsinből jelentik: A tiencsini áradás egyre katasztrófálisabb méreteket ölt. A helyzet mára rendkívül súlyosbodott. Az árvíz katasztrófának egyedül Tiencsinben több, mint ezer halott áldozata van és majdnem az egész város víz alatt áll. Ugy az angol, valamint japán engedményes területek villanyvilágítás és ivóvíz nélkül állanak.

Legutolsó távirati jelentéseink szerint az árvízveszedelem egész Északkinában emelkedőben van és a tiencsini zárt területeken életet komoly veszedelem fenyegeti.

Az árvíz elborította a város és az arzenál északkeleti országot, szétszakította a telefont és táviróvezetéseket és a tiencsini vasutonal helyén ma örvénylő áradat van, amelyben az ember és állati tetemek ezrei usznak. Szakértők véleménye szerint legalább három hónapba beletelik, amíg az árvíz okozta rombolásokat kijavítják.

Egy évre ítélte a katonai bíróság dr Páll Györgyöt, a bánsági Magyar Népközösség főtítkárát

Temesvár. Saját tud. A katonai bíróság kedden foglalkozott dr Páll Györgynek, a bánsági Magyar Népközösség főtítkárának ügyével. Dr Páll Györgyöt még 1936-ban feljelentették izgatás címen. 1936. novemberében Ujgirodán az akkori ottani magyarpárti tagozatnak gyűlése lett volna, amiért is dr Páll mint központi kiküldött jelent meg a közsgében. A gyűlést a helyi közegek nem engedték megtartani, amiért utóbb dr Páll a kezében levő engedélyre hivatkozva jogorvoslatot kért az ujjircdai eljárás miatt.

Közben feljelentést adtak be ellene azon a címen, hogy a gyűlés helyett megtartott rövid választmányi megbeszélésen izgató kifejezéseket használt. Dr Páll a maga tanuival igyekezett ártatlanságát bizonyítani. A katonai bíróság kimondotta, hogy bűnösnek találta dr Páll Györgyöt és izgatás címen egy évi börtönrre és kétezer lejt pénzbírságra ítélte. A katonai perrendtartás értelmében az ítélet kihirdetése után letartóztaták dr Páll Györgyöt, aki felfolyamodási fog beterveztetni.

KÖZGAZDASÁG

Megváltozott a bíraskodási bélyeg alkalmazásáról szóló törvény

A módosítás közgazdasági vonatkozásai. — Bűnügyben is alkalmazni kell a bíraskodási bélyeget

Bucurestiből jelentik: A bírói kar és a jogszolgáltatás átszervezésével kapcsolatos teherföllet fedezésére, az igazságügyminiszterium módosította a bíraskodási bélyeg (timbru judiciar) bevezetéséről szóló törvényt. A módosított törvénynek, amely már meg is jelent a hivatalos lap szombati számában, legjelentősebb újítása az, hogy a bűnügyeknél is előírja a bíraskodási bélyeg alkalmazásának kötelezettségét. Eszerint bíraskodási bélyeget kell tenni az addigi eseteken kívül a fellebbezéseknél, felfolyamodásoknál, kontestációknál és perújításoknál, valamint a tanuállítási kérvényekre is a bűnügyi fellebbezéseknél.

Az 1 és 2 lejes bélyeg alkalmazására vonatkozó előírások nem változtak, de a többi bélyegérték felhasználási lehetősége módosult. Így 4 lejes bélyeg kell minden fellebbezésre, vagy kéreésre, amelyet közvetlenül az igazságügyminiszteriumhoz, vagy a táblák főügyészeihez nyújtanak be. A törvényt minden beadványra, valamint a törvénytől előtti bűnügyi fellebbezésnél beadott tanuállítási kéreésekre, bármilyen természetű bírósági jelleggel felruházott tanácsnál, vagy testületnél, a közjegyzőségeknél, telekkönyvi hatóságoknál és bármilyen más különleges foku bírósági intézménynél 5 lejes bíraskodási bélyeget kell az okmányokra ragasztani, míg a tábláknál, büntetőtábláknál beadott és kiállított kérvényekre és okmányokra, továbbá a bűnügyekben beadott kontestációs és perújítási, valamint rehabilitálás iránti kéreésekre 7 lejes bélyeg kell.

A 10 lejes bíraskodási bélyeg alkalmazásának előírásai a régié maradtak. Az 50 lejes bélyegeket a Semmitűzőkhez és a táblákhoz benyújtott felfolyamodásokra, az igazságügyminiszteriumhoz közvetlenül beküldött naturalizálási iratokok újravizsgálása iránti kérvényekre, a 200 ezer lejen aluli értékű váltók megóvatolási kérésére, a 100—500 ezer leji értékű okmányok hitelesítése iránti kérésekre, a bűnügyi nyilvántartó bizonylatokra, a magánálírásos okiratok átírása iránti kérvényekre,

valamint a hitelintézetek által saját külön törvényeik szerint hitelesített okmányokra. A 200 ezer lejen felüli értékű váltók óvatolása, valamint az 500 ezer leinél nagyobb összegre vonatkozó okiratok hitelesítése iránti kérésekre minden megkezdett 100 ezer leji után egy-egy 50 lejes bíraskodási bélyeget kell ragasztani. Ugyancsak 50 lejes bélyeg kell az előzetes letartóztatásban levő személyeknek óvadék ellenében való szabadlábra helyezése iránti kérvényekre és az árlejtések alapján elnyert közszállítások és közmunkák odaitelési végzésére. A gyári védjegy bejegyzése iránti kérvényekre 100 leji bíraskodási bélyeg kell, úgyszintén minden ezzel kapcsolatos bejegyzési iránti kérvényre, továbbá a kereskedelmi vállalatok létesítésére, névváltoztatási és naturalizálási ügyben beadott kérvényekre, az üzleti könyvek láttamoztatása, valamint a bűnügyi nyilvántartó-bizonylat kiadása iránti kérvényekre és a közszállítások odaítélésére vonatkozó bizonylatokra. Ugyancsak 100 lejes bíraskodási bélyeg kell az egyéni cégek bejegyzése iránti kérvényekre, míg a társaságok kérvényére 200 leji bíraskodási bélyeg kell. A polgári kártérítés céljaira szolgáló végrehajtási záradéknak bűnügyi ítéletekre való rávezetése iránti kérvényekre 200 ezer leji kártérítésig 50, ennél nagyobbösszegű kártérítés esetén pedig 100 leji bíraskodási bélyeget kell alkalmazni. A naturalizálási oklevelekre 2000 leji bíraskodási bélyeg kell.

A módosított törvény 22-ik szakasza kimondja, hogy egyetlen bírósági, vagy igazságügyi fórum sem intézhet el olyan jogügyi ügyletet, kérvényt, vagy feljelentést, amelyen nincs megfelelő értékű bíraskodási bélyeg és minden ilyen bélyegnélküli okirat semmisnek számít. A bűnügyekben fellebbező és felfolyamodó vádlottakat az illetékes bíróság feje mentesítheti a bíraskodási bélyeg megfizetése alól, ha bebizonyítja, hogy teljesen vagyon-talanok és a bíróság előtt csak hivatalból kérendelt védőjük van.

Az új rendelkezések szeptember elsejével lépnek életbe.

VASUTI EGYZEMÉNY A ROMÁN ÉS BOLGÁR KORMÁNYOK KÖZÜTT. Bucurestiből jelentik: A román és bolgár kormányok Várnán vasúti forgalmi egyezményt kötöttek, amelyben a viszonyosság alapján létesítettek megállapodást a két ország közötti forgalom jobb lebonyolítására.

Drenkovai rakodómunkások bérmozgalmá. Temesvár. Saját tud. Az aldnai Drenkován foglalkoztatott kikötői munkások bérmozgalmát indították és harmincszázalékos béremelést kértek. Emiatt konfliktus kerekedett a munkások és a cégek között, amelyek árukat szoktak lehájoztatni. A cégek ugyanis elutasították a munkások követelését. A temesvári munkaügyi vezér-felügyelőség részéről most járt kinn Hanes Traian munkaügyi felügyelő Drenkován, hogy a békéltető tárgyalásokat lefolytassa. Ezek a tárgyalások azonban nem vezettek eredményre s így a munkaügyi vezér-felügyelőség az ügy aktáit az oravicai törvényezéknek terjeszti be, amely döntőbírói uton meghozza a végleges döntést.

Aremelést kérnek a szatmári pékek. Saját tud. Kedden délelőtt a szatmári pékek részéről küldöttség jelent meg a városházán, ahol emlékiratot iktattak be, amelyben a kenyér árának egy leivel való mielőbbi felemelését kérik. A város vezetősége valószínűleg az árszabályozó bizottság elé terjeszti a pékek kérését.

Temesváron sem végeznek telekkönyvi átírásokat külön miniszteri engedély nélkül. Temesvár. Saját tud. A katonai zóna felállításáról szóló intézkedések szövegében Temesvár városra nincsen felsorolva, mint olyan hely, amely ebbe a zónába esik. A telekkönyvi hatóság mindazonáltal nem végez ingatlanátírásokat, ha ehhez be nem szerzik a katonai zónában megkövetelt miniszteri jóváhagyást. A telekkönyvi hivatalban most leszögezték, hogy habár Temesvár felemeltve nincsen, természetes, hogy erre a városra is vonatkoznak az illető előírások, miután olyan helyen fekszik, amely a felsorolt községek vonalán belülesik. Ennélfogva az ingatlanátírások megkövetelik Temesváron a hadügy- és a légügyi és tengerészeti miniszterium jóváhagyását, amelyet a két miniszterium jogügyi osztályánál lehet megkapni. A telekkönyv ezzel szemben mindazokat az adásvételi szerződéseket, amelyek augusztus 3-a előtt kelettek és ez hivatalosan is be van bizonyítva — az adóhivatali illetékes, a közjegyzői megállapodás vagy más hivatalos láttamozás útján — külön jóváhagyás nélkül is figyelembe veszi.

ŐSZI LIPCSEI VÁSÁR 1939.

Megnyilik: augusztus 27-én

Bármilyen felvilágosítást nyújt a

LEIPZIGER MESSAMT

Leipzig, / Deut: chland

60%-os utazási kedvezmény a német vasutakon.

vagy a vásár fészteleterbeli képviselő: Eugen v. Anqerbauer. Timișoara, I. Str. Gen. Praporgescu 2 Tel. 25-36 és Ludwig Schuster ezredes, német konzul Oradea, Str. Nic. Iorga 1. Tel. 21-35.

Pályázati hirdetmény

A krasznaterebesi római katolikus egyháztanács pályázatot hirdet a német tannyelvű iskola helyettes másodtanítói állására. Fizetés havi 2000 lei, a nyári hónapokban is és 4 m. tűzifa. Oklevélmásolatot és az előbbi helyről működési bizonyítványt a kérvénnyel együtt kell füldeni. A köteleességeket a jelkés minden pályázóval közli.

Egyháztanács, Terebesi, Jud. Satu-Mare.

LEGUJABB

Ribbentrop repülő útja Moszkvába

Párizsban tetőfokra hágott kedden éjjel az idegesség. A moszkvai katonai tárgyalások tovább folynak

Königsbergből jelentik: Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter szerdán reggel 7 óra 10 perckor különrepülőgépen Königsbergből továbbutazott Moszkvába. A repülőgépet Bauer védősztápos főparancsnok, Hitler repülőkapitánya vezette.

Párizsból jelentik: A francia főváros politikai köreiből kedden a késő éjszakai órákban az idegesség tetőfokra hágott. Ezt az idegességet főként a minisztertanácsról kiadott közleménynek az a bejelentése idézte elő, hogy a francia kormány bizonyos katonai természetű intézkedésekre határozta el magát. Az egyéni behívások az utóbbi napokban már különben is olyan méreteket öltöttek, hogy csaknem elérték a mozgósítás jellegét. A minisztertanács közleménynek az a mondata, hogy Daladier beható tanácskozást folytatott Gamelin tábornokkal, a hadsereg főfelügyelőjével, szintén hozzájárult az izgalom fokozásához és különböző föltevéséhez, annál is inkább, mert egy másik közlemény hírül adta, hogy a legfelsőbb haditanács is értekezletet tartott a keddi nap folyamán. Erről az értekezletről csak annyi szivárgott ki, hogy a tárgyszorozaton rendkívül fontos kérdések szerepeltek.

A francia kormány tisztázza az új helyzetet Kérdést intéz a Szovjethoz további szándékai felől

Párizsból jelentik: A francia kormány kedden este elhatározta, hogy a támadást kizáró német-ország szerződés következtében előállott új helyzet tisztázása céljából sürgősen diplomáciai lépést tesz az érdekeltektől fővárosokban. A külügyminiszteriumban az éjszaka folyamán ebben az irányban élénk tevékenység folyt. A francia kormány mindenekelőtt utasította moszkvai nagykövétét, hogy kérjen részletes felvilágosítást a szovjet kormány magatartása és további szándékai felől. Illetékes körök hangoztatják, hogy Franciaország és Anglia magatartása Lengyelországgal szemben, Berlin és Moszkva megegyezése ellenére sem változott és mindkét ország továbbra is kitart Varsó mellett. Párizsban kedden a legszorosabb kapcsolatot tartották fenn London és Varsó kormányaival.

Moszkvából még nem érkezett válasz az angol kormány kérdésére.

Londonból jelentik: A szerda reggeli angol lapok a keddi minisztertanácsról kiadott közlemény hatása alatt állnak. Leszögezik a lapok, hogy az angol közvélemény egyhangulag a kormány mellett áll abban a megállapításban, hogy a német-szovjet szerződés nem érinti a Lengyelországgal szemben vállalt angol kötelezettséget. A csütörtöki parlamenti üléssel kapcsolatban hangoztatják a lapok, hogy ország-világ tanuja lesz annak a nemzeti egységnek, mely az ülés alkalmával majd megnyilvánul. Ugyanakkor nyomtatékosan hangoztatják hogy Anglia kész a békés megoldásra.

Szovjet-körök magyarázata a német-ország szerződéséről

Megnyugtató záradék a harmadik elleni támadás kizárására. A szovjet ajánlja, hogy Anglia és Franciaország is kössön hasonló szerződést

Londonból jelentik: Az Exchange Telegraph moszkvai jelentése szerint oitani diplomáciai körökben hangoztatják, hogy az öt hónap óta tartó tárgyalások halogató taktikája volt az oka annak, hogy a szovjet türelme kimerült. A tudósító szerint tisztában kell lenni a következőkkel: 1. A német-ország megemeltáadás szerződés még nincs aláírva. 2. Oroszországnak más államokkal kötött megemeltáadás szerződésében van egy

A lapok jelentése szerint a francia nemzetvédelmi miniszterium és a postaiügyi miniszteriumban szerdára virradó éjszaka lázas tevékenység folyt. Politikai körökben és a lapokban valószínűnek tartják, hogy a kormány a szerdai nap folyamán egész rendkívüli, nagyszabású katonai intézkedéseket hajt végre.

Párizsból jelentik: A Havas moszkvai jelentése szerint az angol-francia-szovjet katonai küldöttség újabb megbeszélést szerda délután 6 órára tűzték ki.

Ciano kijelentette, hogy a Róma-Berlin-Tokió közötti antikommunista egyezmény továbbra is érvényben marad.

Párizsból jelentik: A sajtó nagy figyelmet szentel annak, hogy Ciano olasz külügyminiszter kedden délután megbeszélést folytatott az Egyesült Államok, Japán és Anglia nagyköveteivel. Római jelentés szerint mindhárom megbeszélés a német-ország megemeltáadás egyezmény ügyével volt összefüggésben. A Matin római jelentése szerint Ciano közölte a japán nagykövettel, hogy a komintern-ellenes egyezmény és a Róma-Berlin-Tokió között fennálló megegyezés továbbra is teljes mértékben érvényben marad.

A Times szerint az orosz-német szerződés hírére az angol kormány azonnal kérdést intézett Moszkvához, hogy a támadást kizáró német-ország egyezmény érinti-e a Moszkvában folyó hármass tanácskozásokat, de mindezekig nem kapott választ.

A Daily Telegraph szerint az angol kormány kedden este utasította Seeds angol nagykövétét, hogy részletesen érdeklődjék a szovjet-kormánytól a támadást kizáró német-ország egyezmény felől. Addig, amíg Seeds válasza nem érkezik meg, nem változtatják meg a Moszkvában tárgyaló vegyes bizottság számára adott utasításokat.

Japán és az új európai helyzet.

Tokióból jelentik: Hiranuma miniszterelnök és Itagaki hadügyminiszter tanácskozásra ült össze, melynek során az új európai helyzetet vitatják meg.

Tájékozott japán körökben megállapítják, hogy a kedd délelőtti minisztertanács egyhangulag szükségesnek ítélte, hogy minden vonatkozásban felülvizsgálás alá vegyék Japánnak az európai államokkal való politikai terveit. Ugy tudják, hogy elejtették azt a tervet, amelyet Arita külügyminiszter a kommunistaellenes szerződés megerősítéséről dolgozott ki a július 5-én hozott határozatok alapján és amelyet a japán császár is jóváhagyott.

klauzula, melyszerint a paktum érvénytelenné válik, ha a másik fél erőszakos támadást intéz harmadik állam ellen. Ilyen klauzula várható a német-ország szerződésében is. 3. A német-ország paktum aláírása nem zárja ki azt, hogy hasonló megállapodás jöjjön létre Anglia és Franciaország részéről is Németországgal. 4. Az ajtó nyitva áll Anglia és Franciaország előtt, ha csakugyan áttörhetetlen ércfalat akarnak építeni az agresszió ellen.

Hangoztatják, hogy Oroszország semmiképpen sem akarta egy újabb Münchenhez segíteni Angliát, de hajlandó tovább dolgozni mindenkivel, aki a támadókedvű országok visszariadására törekszik. A londoni szovjet követ véleménye szerint a nagy fordulatot főként az idézte elő, hogy Anglia és Franciaország a közvetett támadás fogalmát nem akarta elismerni és Lengyelországot az arra buzdította, hogy a szovjet csapatok átvonulását továbbra is ellenezte.

A magyar kormány tanácskozása a helyzetről.

Budapestről jelentik: A magyar kormány tagjai szerdán délelőtti Teleki Pál elnökletével minisztertanácsot tartottak, amelyek a kormány valamennyi tagja résztvett. A minisztertanács során Csáky István gróf külügyminiszter tájékoztatta a kabinet tagjait az időszaki külpolitikai kérdésekről, majd folyó kormányzati ügyeket vitattak meg.

Légi zárlat Keletporoszország fölött.

Königsbergből jelentik: A vasárnapi tannenbergi ünnepségek alkalmából a keletporoszországi tartományban vasárnapra légi zárlatot rendeltek el. A hivatalos közlemény szerint azokra a repülőgépekre, amelyek a zárlat idején a tartomány felett engedély nélkül elrepülnek, azonnal rálönek.

Cianotól eredt az orosz-német egyezmény gondolata. A francia kormány nem rendelt el mozgósítást.

Párizsból jelentik: A francia fővárosban azt hiszik, hogy a szerdai nap folyamán tisztulni fog a helyzet, azaz: ellenőrizhető lesz Moszkva szándéka. Különösen tartják Párizsban, hogy a szovjetsajtóban, még a félhivatalos lapokban is, kedden fasiztaellenes cikkek jelentek meg. Ez annál is inkább feltűnő, mert — a Fournier szerint — a támadást kizáró német-ország szerződés tulajdonképpen szembe fordítja Ciano olasz külügyminiszter. A francia hírszolgálati iroda jelentése szerint Ciano már június elején előbb Mussolinit, majd Hitlert igyekezett a támadást kizáró szerződés gondolatának megnyerni.

Párizsban a helyzetet általában rendkívül feszültnek tartják, de mértékadó helyen még mindig nem tartják kizártnak, hogy valamilyen békés fordulat következhet be. Párizsban hangoztatják, hogy a francia kormány nem rendelt el általános mozgósítást.

Burckhardt danziginépszövetségi főbiztos újabb találkozása Hitler birodalmi vezérrel

Varsóból jelentik: A „Kurjer Warszawski” jelentése szerint Burckhardt, danziginépszövetségi főbiztos Berchtesgadenbe utazott és újra találkozik Hitler vezérrel. Beavatott körök ezt a hírt nem erősítették meg, de nem is cáfolják.

Arcárciketek

Lakás

szavanként 3 lei

Magánház

3 szobás komplett lakással, gyümölcsösrel nov. 1-re kiadó. Nagyvárad, Bucureștilor 4.

Két szobás

fürdőszobás, komplett lakás november 1-re kiadó. Cim: Nagyvárad Str. Cogalniceanu 17.

Különléle

szavanként 3 lei

Keresztény

uricsalád elválttal iskolásleányt vagy kisebb fiút teljes ellátásra. — Mártonffy né, Nagyvárad, Str. Vlahuta 22.

Adás-vétel

szavanként 3 lei

PUHA OLMOT állandóan vesz a Szent László-nyomda r. t.

Nagyon

magas árat fizetek briliáns tárgyakért. — Herbst ékszerárubáz. Nagyvárad, Bulevardul Reg. Ferdinand 3.

Jókarban

levő új típusu Ford luxusocsit megvételre keresek. Cím: a kiadóba kérek.

Allást nyec

szavanként 2 lei

Jobb minden

felvétetik szeptember elsejére. — Nagyvárad, Str. Dimitrie Cantemir 25. I. emelet 5.

Házmesternek

gyermektelen házaspár felvétetik. Nagyvárad, Str. Moldoova 22.

Házitanítónő

keresek vidékre elemista tanítására. Kassa, Nagyvárad, Strada Ciorgariu 23. szám.